

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta tělesné výchovy a sportu

Terorismus a kyberterorismus jako hrozby současnosti

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce:

Mgr. Ing. Miloš Fiala, Ph.D.

Vypracoval:

Bc. David Jančík

Praha, 2020

Prohlašuji, že jsem závěrečnou diplomovou práci zpracoval samostatně a že jsem uvedl všechny použité informační zdroje a literaturu. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze, dne

.....

podpis diplomanta

Evidenční list

Souhlasím se zapůjčením své diplomové práce ke studijním účelům. Uživatel svým podpisem stvrzuje, že tuto diplomovou práci použil ke studiu a prohlašuje, že ji uvede mezi použitými prameny.

Jméno a příjmení:

Fakulta/katedra:

Datum vypůjčení:

Podpis:

Poděkování

Touto cestou bych rád poděkoval vedoucímu práce panu Ing. et Mgr. Miloši Fialovi Ph.D. za jeho vedení a cenné informace, které mi poskytl. Dále bych chtěl poděkovat Ing. et Mgr. Josefu Viláškově za přínosné konzultace v oblasti této problematiky. Můj velký dík také patří všem, kteří mě v závěru studia podporovali a měli se mnou trpělivost.

Abstrakt

Název: Terorismus a kyberterorismus jako hrozby současnosti

Cíle: Popsat podstatu, historii a typologii terorismu. Přiblížit a popsat problematiku kyberterorismu. Analyzovat a porovnat mezi sebou dostupné teroristické útoky, které se staly od 11.zář 2001 do 19. února 2020.

Metody: Teoretická část byla vypracována na základě studie, analýzy a rešerše z české i zahraniční literatury v problematice terorismu a kyberterorismu. Praktická část obsahovala sběr elektronických i tištěných informací o teroristických útocích, které se dále analyzovaly a porovnávaly pomocí pěti faktorů, kterými byly: rok spáchání teroristického útoku, způsob provedení, země, kde se útok stal, počet zraněných a počet obětí.

Výsledky: Výsledkem diplomové práce je popis podstaty, historie a typologie terorismu, popis problematiky kyberterorismu a analýza teroristických útoků, které se staly od 11. září 2001 do 19. února 2020.

Klíčová slova: Terorismus, teroristé, útok, kyberterorismus, hrozba.

Abstract

Title: Terrorism and cyberterrorism as threats for the present

Objectives: Describe the principle, history and typology of terrorism. Approach and describe the problematics of cyberterrorism. Analyze and compare available terrorist attacks which happened from 11th September 2001 to 19th February 2020.

Methods: The theoretical part was developed on the basis of study, analysis and research from Czech and foreign literature about problematics of terrorism and cyberterrorism. The practical part included the collection of electronic and printed information about terrorists attacks which were further analysed and compared using five factors, which were: the year of terrorist attack, method of execution, country that took place of the attack, number of injured and number of victims.

Results: The result of this diploma thesis is the description of the principle, history and typology of terrorism, description of problematics of cyberterrorism and analysis of terrorist attacks which happened from 11th September 2001 to 19th February 2020.

Keywords: Terrorism, terrorists, attack, cyberterrorism, threat.

Obsah

1. Úvod	11
2. Integrovaný záchranný systém	13
3. Vymezení pojmů hrozby a rizika	16
3.1 Hrozby.....	17
3.1.1 Asymetrické hrozby	18
3.1.2 Věcné hrozby	18
3.2 Rizika	20
4. Terorismus.....	21
4.1 Úvod.....	21
4.2 Taktika terorismus.....	23
4.2.1 Měkké cíle.....	24
4.3 Protiteroristická legislativa.....	25
4.3.1 Odpovědné orgány a instituce.....	26
4.4 Historie terorismu.....	30
4.5 Definice terorismu.....	30
4.6 Motivy terorismu.....	32
4.7 Typologie terorismu	33
4.7.1 Vývojová stádia terorismu	34
4.7.2 Typy terorismu.....	34
4.7.3 Formy terorismu	35
4.8 ČR v boji proti terorismu	36
4.8.1 Národní akční plán boje ČR proti terorismu.....	38
4.9 Stupně bezpečnostní ochrany důležitých objektů	39
4.10 Stupně ohrožení terorismem a jejich vyhlášení	39
4.10.1 Stupně ohrožení terorismem	40

4.10.2	Vyhlašování stupňů ohrožení terorismem	42
5.	Superterorismus	42
5.1	Trojúhelník hrozeb	42
5.2	Zbraně hromadného ničení.....	44
5.2.1	Jaderné zbraně.....	45
5.2.2	Chemické zbraně.....	46
5.2.3	Biologické zbraně	46
6.	Kyberterorismus	47
6.1	Definice kyberterorismu.....	48
6.2	Kyberprostor	48
7.	Cíle, úkoly a metodika práce	51
7.1	Cíle práce	51
7.2	Úkoly práce	51
7.3	Metodika práce.....	51
8.	Praktická část.....	53
8.1	Výsledky	53
9.	Diskuse	59
9.1	Země útoku.....	59
9.2	Způsob provedení.....	61
9.3	Počet zraněných a obětí.....	63
10.	Závěr.....	64
11.	Seznam zdrojů	65
11.1	Literatura	65
11.2	Elektronické zdroje:	66
11.3	Akademické práce:.....	69
11.4	Legislativní prameny:.....	70
12.	Obrázky a tabulky.....	71

12.1	Obrázky	71
12.2	Tabulky	71
13.	Přílohy	72

Seznam zkratek

BIS	Bezpečnostní informační služba
BRS	Bezpečnostní rada státu
CTTH	Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
IEP	Institutem pro hospodářství a mír
IZS	Integrovaný záchranný systém
MU	Mimořádná událost
MV	Ministerstvo vnitra
NCOZ SKPV	Národní centrála proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování
NKBT	Národní kontaktní bod pro terorismus
NÚKIB	Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost
OSN	Organizace spojených národů
SÚJB	Státní úřad pro jadernou bezpečnost
URNA	Útvar rychlého nasazení
VFR	Velká francouzská revoluce
VZ	Vojenské zpravodajství
ZHN	Zbraně hromadného ničení

1. Úvod

Dnes a denně se ve společnosti můžeme setkat s pojmy jako je terorismus, kyberterorismus, či superterorismus. Málokdo však ví, jak se tato slova od sebe liší a co znamenají. Nejedná se o nové pojmy, jsou zde evidovány delší dobu. Vyskytují se hojně všude kolem nás, v televizích nebo rádiích a obklopují naše životy, aniž bychom si to uvědomovali. Každou další zprávou, kde se vyskytují zmíněné pojmy, nabírá tento fenomén nových rozměrů. To zapříčiňuje, že se zvětšuje nejistota a strach ve společnosti z podobných případů. To je právě jeden z hlavních znaků terorismu. Vyvolat strach ve společnosti.

V současnosti je nejvíce rozšířenou problematikou a stěžejním tématem v bezpečnostní politice států právě terorismus. Nebezpečí, které pro okolní svět představuje, se však vyskytuje ve společnosti již delší čas a nikdo nemůže s jistotou tvrdit, že jeho se to netýká a nebo, že má bezpečnost zcela pod kontrolou.

V České republice (dále jen ČR) nebyl dosud evidován závažnější teroristický útok, proto můžeme o terorismu mluvit s jistým odstupem. Nutné je však podotknout, že se jedná o momentální stav a situaci, která se může kdykoliv změnit. Proto je nutné být připraven a rychle a správně reagovat. Otázkou však je, zda dokážeme na moderní hrozbu, kterou je například kyberterorismus, adekvátně reagovat. Právě tato forma terorismu je v moderním světě velmi diskutovaným tématem a hledá se způsob, jak by se mu dalo předejít.

Hlavním důvodem výběru a věnování se tomuto tématu je jeho aktuálnost. Jedná se o velmi rozebírané téma, kterému se věnují i ti největší odborníci. Teoretická část je zpočátku věnována rozdělení pojmů hrozby a rizika, protože právě tato slova se v problematice terorismu hojně vyskytují a jsou často zaměňována. Z tohoto důvodu může docházet k různým dezinformacím a ke vzniku falešných údajů, které jsou dále šířeny. Většinu teoretické části však zabírá samotný terorismus a vše o něm. Od historie až po jeho typologii. Dále se v této části práce nachází rozbor superterorismu a zbraní hromadného ničení, které spolu úzce souvisí. V neposlední řadě je zde také uveden rozbor kyberterorismu, což je v současném moderním a technicky vyspělém světě velká hrozba. Praktická část práce se věnuje analýze teroristických útoků, které jsou mezi sebou porovnávány z více pohledů. Porovnávacími faktory je rok teroristického útoku, způsob provedení, země provedení, počet zraněných a počet usmrcených.

Z toho také plyne hlavní cíl této práce. Tím bude zkoumání výskytu teroristických útoků, způsobu provedení, země, kde se útok stal, a počtu zraněných a usmrčených.

Při zpracovávání diplomové práce jsem se snažil čerpat z ověřených zdrojů a z co nejaktuálnější dostupné literatury.

2. Integrovaný záchranný systém

Pojem integrovaný záchranný systém se začal používat v roce 2001 spolu s přijetím zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. (Vilášek, Fiala a Vondrášek, 2014)

„Integrovaným záchranným systémem se rozumí koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací“. (Zákon č. 239/2000 Sb., § 2)

„Integrovaný záchranný systém se použije v přípravě na vznik mimořádné události a při potřebě provádět současně záchranné a likvidační práce dvěma anebo více složkami integrovaného záchranného systému“. (Zákon č. 239/2000 Sb., § 3)

Podle §4 zákona o integrovaném záchranném systému základními složkami IZS jsou: (Vilášek, Fiala a Vondrášek, 2014)

- Hasičský záchranný sbor Česká republiky,
- jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
- poskytovatelé zdravotnické záchranné služby,
- Policie České republiky.

Tyto složky jsou schopny zasahovat rychle a nepřetržitě (ve dne i v noci), mají celoplošnou působnost na území celého státu a obsluhují telefonní linku tísňového volání. (Skalská, Hanuška a Dubský, 2010)

Ostatními složkami IZS jsou dle zákona o integrovaném záchranném systému:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory,
- ostatní záchranné sbory,
- orgány ochrany veřejného zdraví,
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím. (Zákon č. 239/2000Sb., hlava II, § 4)

Tyto složky poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání. Poskytování plánované pomoci na vyžádání je zahrnuto v poplachovém plánu IZS. (Vilášek, Fiala a Vondrášek, 2014)

V souvislosti s integrovaným záchranným systémem se setkáváme s různými pojmy, které jsou v zákoně o integrovaném záchranném systému definovány následovně:

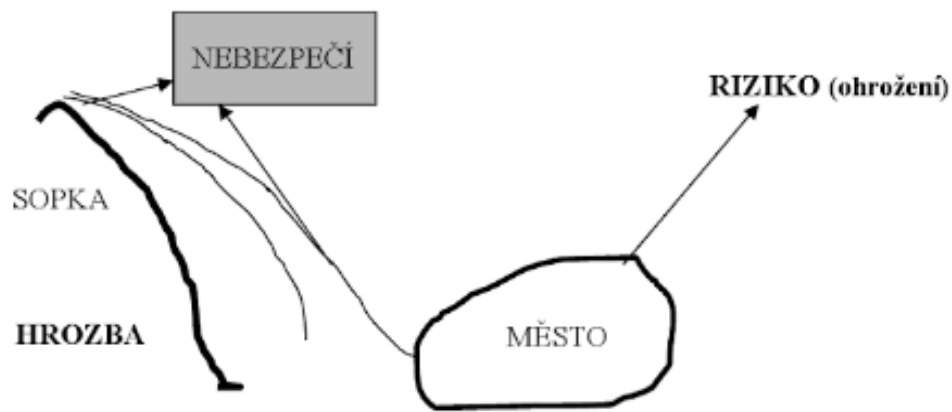
- a) Mimořádná událost** – škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek a životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.
- b) Záchranné práce** – činnosti vedoucí k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, vedoucí k přerušení jejich příčin.
- c) Likvidační práce** – činnosti vedoucí k odstranění následků vzniklých MU.

- d) Ochrana obyvatelstva** – plnění úkolů civilní ochrany, především varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany života, zdraví a majetku.
- e) Zařízení civilní ochrany** – bez právní subjektivity jako součást právnické osoby nebo obce určené k ochraně obyvatelstva. Tvoří je zaměstnanci či jiné osoby na základě dohody a věcné prostředky.
- f) Věcná pomoc** – tou se rozumí poskytnutí věcných prostředků při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce. Rovněž se věcnou pomocí rozumí i pomoc poskytnutá dobrovolně se souhlasem popřípadě s vědomím velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce.
- g) Osobní pomoc** – je na rozdíl od věcné pomoci činnost nebo služba při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce. Jedná se i o pomoc poskytnutou dobrovolně s vědomím či souhlasem velitele zásahu, hejtmana kraje případně starosty obce. (Vilášek, Fiala a Vondrášek, 2014)

3. Vymezení pojmů hrozby a rizika

Pro lepší pochopení a orientaci v problematice terorismu by zde měly být zmíněny mnohdy zaměňované pojmy hrozba a riziko. Právě tyto dva pojmy jsou definovány v Bezpečnostní strategii ČR, který je základním koncepčním dokumentem bezpečnostní politiky státu. Dokument byl vydán v roce 1999, později byl novelizován. Pro lepší pochopení rozdílnosti těchto dvou pojmů použiji obrázek níže.

Obrázek č. 1 - pojmy hrozba a riziko

Zdroj: (Antušák, Kopecký, 2002)

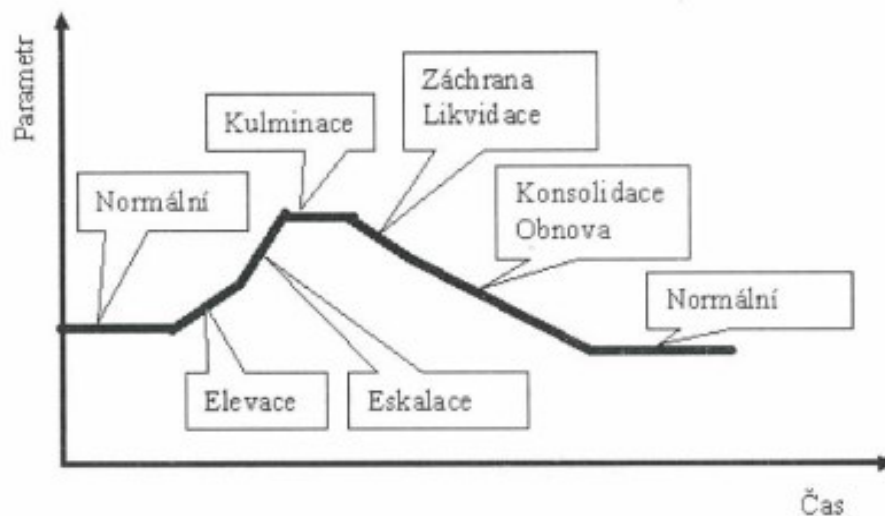
Sopka, která je znázorněna na obrázku č.1 v levé části, nám znázorňuje hrozbu, kterou je pro okolní svět. Nebezpečím může být například vyvěrající magma či různé zplodiny, které se mohou dostat do ovzduší při výbuchu. Rizikem je míra pravděpodobnosti, jak by mohla tato sopka negativně ovlivnit životy, zdraví či majetek lidí nebo infrastruktury ve městě a životní prostředí v jejich blízkém okolí. Dalším často používaným příkladem může být jaderná či tepelná elektrárna. Nebezpečím může být její výbuch a zamoření okolí elektrárny radioaktivními látkami.

3.1 Hrozby

Tímto pojmem se rozumí jakýkoliv jev, událost nebo proces, který svým projevem, intenzitou a následkem omezí, ohrozí či zdevastuje lidské životy, zdraví, majetek, kulturní hodnoty nebo samotné životní prostředí. Působí vždy v konkrétním čase, místě a na konkrétní objekty a subjekty. Hrozba bývá zároveň i pomyslným zdrojem rizika. Zpravidla je velikost hrozby odvozená z potenciální velikosti škody, kterou může způsobit. Na obrázku číslo 2 můžeme vidět průběh působení hrozby. Znárodnující parametr, který si můžeme představit, je například výška hladiny vody. Ta se po období, kdy hrozba působila, ustálí na stabilní hodnotě, která může, ale zpravidla nemusí být jiná, než ta před aktivací hrozby.

Obrázek č. 2 - průběh působení hrozby

Zdroj: (Fiala, Vilášek, 2010)

Důležitým faktorem je především prevence těchto hrozeb. Tu můžeme dělit na aktivní a pasivní. Pod aktivní prevencí si můžeme představit například odstranění či snížení hrozby a nebo na druhou stranu zvýšení odolnosti objektů, které můžeme u zmiňovaných povodní docílit výstavbou protipovodňových hrází. Jedná se tedy o ty činnosti, které vedou k tomu, aby nebyl nutný zásah nás či ostatních kolem. Pasivní část

prevence mohou znázorňovat různé informace či předpovědi ohledně potenciální hrozby, která se může vyskytnout. Pokud tato situace však nastane, je důležitý včasný zásah a následné provedení záchranných a likvidačních prací nebo omezení vzniku dalších škod.

Hrozby se dají rozdělit podle jejich původu na:

- asymetrické,
- věcné
- vnitřní.

3.1.1 Asymetrické hrozby

Asymetrická hrozba je takový způsob jednání útočníka, který použil způsoby či prostředky, kterým nemůžeme stejným způsobem čelit. Hlavním cílem je technologicky vyspělejšího protivníka překonat tak, že využijeme jeho slabých míst pro útok na jeho infrastrukturu, to vše pomocí metod, které se zcela liší od běžného jednání. Pojem asymetrické hrozby se poprvé objevil na americké Národní univerzitě obrany v roce 1997. Od té doby se stal běžně užívaným termínem v mnoha dokumentech a diskuzích v souvislosti s národní bezpečností a využívá se také hojně ve všech členských zemích Severoatlantické aliance. Mimo jiné se tento pojem objevil v terminologii krizového managementu. Příčinou toho byl nárůst počtu útoků malých a slabých, zpravidla teroristických skupin cílených proti jednotlivým prvkům infrastruktury vyspělejších států. Jedná se o velmi nebezpečnou formu hrozby hlavně z důvodu, že mohou být zacíleny na téměř na cokoliv.

Asymetrické hrozby se dělí na:

- globalizační,
- destabilizační,
- profilační.

3.1.2 Věcné hrozby

Stejně jako asymetrické, tak i věcné hrozby mají své dělení. Patří mezi ně:

- naturogenní (přírodní)
- antropogenní
- sociální, společenské a ekonomické.

Přírodní hrozby

Mezi zdroje přírodních hrozeb patří extrémní počasí, nákazy, tektonická činnost a jiné přírodní hrozby. Do skupiny extrémních výkyvů spadají například dlouhodobá sucha a s nimi spojené požáry, nebo naopak povodně a záplavy, dále také bouřky, krupobití, vichřice atd. Součástí tohoto typu hrozeb jsou i nákazy. Ty se mohou dělit na:

- hromadné onemocnění osob (epidemie)
- hromadné onemocnění zvířat (epizootie)
- hromadné nákazy plodin a lesních kultur (epifitie).

Pokud se však tyto nákazy rozšíří více, dá se hovořit o pandemii.

Přírodní hrozbou, která dokáže ničit nejen majetek, ale také životy obyvatel, je tektonická činnost. Ta zahrnuje zemětřesení, laviny, nebo také sesuvy půdy.

Mezi jiná přírodní ohrožení spadá například magnetická anomálie, únik plynu ze zemského nitra, zvýšené radioaktivní pozadí krajiny, pád meteoritů, střet s jiným kosmickým tělesem či porušení biologické rovnováhy na Zemi.

Antropogenní hrozby

Na rozdíl od přírodních hrozeb, které se nedají ovlivnit, jsou antropogenní hrozby závislé na činnosti člověka. Největší vliv na rozmach tohoto typu má technologický pokrok, který jde stále dopředu. Výroba modernějšího zboží, nové materiály, dostatek energie, to vše a mnohé další vytváří možnosti pro realizaci nečekaných mimořádných událostí různého charakteru. Antropogenní hrozby se dále dělí na:

- ekologické,
- technogenní,
- agrogenní,
- sociogenní.

Sociální, společenské a ekonomické hrozby

Jejich následky ohrožují bezpečnost jak jednotlivce, tak i rodiny, organizace, aliance či samotného státu. Podle závažnosti a nebezpečnosti mohou mít formu jak vojenských, tak i nevojenských forem ohrožení. (Fiala, Vilášek, 2010)

3.2 Rizika

Riziko se dá charakterizovat jako možnost, že s určitou pravděpodobností vznikne událost, proces či jev, který bude mít negativní následky. Lze ho vždy odvodit z konkrétní hrozby. Míra rizika je tedy pravděpodobnost vzniku negativních následků odvozených z dané hrozby. To vše je možné posoudit na základě tzv. analýzy rizik, která vychází z posouzení naší připravenosti čelit hrozbám. Význam slova riziko můžeme chápat jako vnik nežádoucích situací, které mají za příčinu jednotlivé hrozby. Stručně řečeno se jedná o jakýsi potenciál vzniku nežádoucích situací ve společnosti.

Riziko se člení na:

- kritické,
- důležité,
- běžné.

Jednotlivý přístup a vztah k rizikům se dá také dělit, a to na tři základní směry. Těmi jsou:

- neutrální přístup k riziku,
- přístup, který riziko přijímá,
- averzní přístup. (Fiala, Vilášek, 2010)

4. Terorismus

4.1 Úvod

V současnosti si při vyslovená slova terorismus mnozí ihned tento pojem spojují s islámem či muslimy. Jedná se však pouze o subjektivní názor, který nemusí být správný. Může se jednat o druh dezinformace, který mohla způsobit média. Ty si záměrně mohou vybírat útoky způsobené radikálními muslimy a psát o nich více než o útocích ostatních skupin. Šířením neúplných či nepravdivých informací ovlivňují diváky či posluchače, kteří si mohou vsugerovat chybný názor, který i přes jakákoliv vysvětlení nedokážou změnit. Jedním z příkladů může být osoba, která je zahalená až po obličej. Ta může v člověku, který má právě tyto nesprávné předsudky vyvolat strach a úzkost. Z tohoto důvodu se může chovat až viditelně ustrašeně. Dalším předsudkem, kterým někteří mohou trpět, je ten, že mohou pokládat různé protestní skupiny ve společnosti za teroristické. Může se jednat například o etnické skupiny, které někdy činí násilné akce, ale s terorismem je nelze spojovat.

Většina z nás si pod pojmem terorismus představí strach, nejistotu, nebezpečí a další úzkostlivé stavy. Jedná se o správný názor, protože samotný název terorismus vznikl ze slova *terrere*, což znamená v překladu strašný či hrozný. Ačkoli byl slovu terorismus zpočátku připisován anglický původ, pojem se ale ve společnosti začal užívat prostřednictvím francouzského jazyka. Časem se toto slovo rozšířilo a zařadilo se do většiny slovníků po celém světě. Využívá se ve správné spojitosti, ale najdou se i takové, kde je slovo používáno nevhodně nebo nesprávně. Jedná se vždy ale o jednání, které překračuje hranice zákona. Mělo by zde být zmíněno i slovo teror. Ke vzniku tohoto slova přispěla Velká francouzská revoluce (dále jen VFR) při které bylo v roce 1793 přijato zákonné opatření ohledně teroru. V důsledku podepsání tohoto dokumentu docházelo k popravám většiny odpůrců této revoluce. Po zmiňované VFR se pojem rozšířil do celého světa.

Teror je jedním z prostředků terorismu. Může být užíván jak jednotlivcem, tak skupinou lidí k dosažení svých cílů, nebo k odstranění a likvidaci protivníků. Součástí těchto útoků je vyvíjet velký tlak na psychiku. To potvrzuje výrok Marka Juergensmeyera, který ve své knize *Teror v mysli boží – globální vzestup náboženského násilí* tvrdí, že: „*Terorismus bez vyděšených svědků, to by bylo jen nesmyslné představení bez diváků*“.

Ačkoli slova terorismus a teror jsou velmi podobná, je důležité je umět odlišit, protože se nejedná o synonyma.

Enormní tlak při páchání teroristických útoků na psychiku potvrzuje i staré čínské přísloví „*Zabij jednoho a postrašíš deset tisíc*“. Právě toto přísloví naplno vystihuje účel, za kterým jsou páchány tyto útoky.

Jedná se o protiprávní jednání, které nerespektuje žádné geografické či politické hranice. Tomu navíc nahrává i Schengenský prostor, kde se může kdokoli volně pohybovat a překračovat bez jakékoliv kontroly hranice států, které právě tuto dohodu uzavřely. Součástí této dohody je od 21. prosince 2007 i ČR. Dá se říci, že touto zavedenou změnou se všem potenciálním útočníkům práce usnadnila. Na druhou stranu to nese větší odpovědnost pro státy, které musí navzájem spolupracovat a vést boj proti terorismu na mezinárodní úrovni. Britský politik David Cameron si vše uvědomuje a tvrdí, že: „*Terorismus je hrozba, které čelíme společně*“. Právě spolupráce mezi jednotlivými státy může vést k pozitivnějším výsledkům a eliminaci této hrozby.

Událost, která odstartovala vlnu zpráv o terorismu, je bezpochyby 11. září 2001, kdy byl spáchán teroristický útok v New Yorku, ke kterému byla použita čtyři unesené letadla. Dvě z těchto letadel naletěla do Světového obchodního centra, které můžeme vidět na obrázku č. 3.

Obrázek č. 3 - teroristický útok 11. září 2001

Zdroj: (URL 22)

Třetí letadlo se zřítilo na Pentagon, které je sídlem Ministerstva obrany Spojených států amerických. Poslední, čtvrté letadlo se z důvodu střetu na palubě mezi teroristy a pasažéry zřítilo poblíž města Shanksville v Pensylvánii. Jeho cílem byl podle spekulací Bílý dům či americký Kapitol. Při těchto útocích v součtu zemřelo 2996 lidí včetně 19 únosců a počet zraněných se vyšplhal na více než 6000. Americký historik Howard Zinn popsal tento nešťastný den takto: „Útoky 11. září byly zločinem proti lidskosti a nemohou být odůvodněny“. (Jančík, 2018)

4.2 Taktika terorismus

Teroristické skupiny či organizace využívají tzv. nepřímou strategii. Ta spočívá ve vyhýbání se přímému střetnutí s ozbrojenými silami státu. Útočí zákeřně a nečekaně a způsobují újmu na životě, zdraví a majetku nezúčastněných občanů. Jejich záměrem je vyvolat strach ve společnosti. Jako prostředek pro dosažení svého cíle využívají naplánované útoky, které jsou většinou provedeny bez předchozího varování.

Mezi hlavní cíle patří:

- vyvolat strach ve společnosti,
- přilákat pozornost (médiá),
- destabilizovat státní systém,
- vynutit změnu politiky (vnitřní i zahraniční),
- vyprovokovat stát k tvrdé odvetě (může vést k diskreditaci státu).

Mezi hlavní komunikační složky terorismu patří:

- odesílatel (jedinec nebo organizace),
- terč útoku (většinou civilisté),
- poselství (zpráva pro cílovou skupinu či jedince),
- zásada,
- reakce (zpětná reakce poškozeného).

Mezi hlavní cíle terorismu můžeme zařadit např.: obyvatelstvo, politické činitele, leteckou a železniční dopravu, metro, mosty atd.), průmyslové podniky a další. Terorismus se dělí na národní (na území jednoho státu), mezinárodní (účinek překračuje hranice jednoho státu) a globální (vede ke změnám v mezinárodních vztazích na celosvětové úrovni).

4.2.1 Měkké cíle

Teroristé se většinou zaměřují na tzv. měkké cíle. Pod tímto termínem si můžeme představit místa s vysokou koncentrací osob, ale zároveň s nízkou úrovní zabezpečení. Mezi ně mohou patřit např.: školy, knihovny, koleje, menzy, kina, divadla, restaurace, bary, hotely, muzea, náměstí, stadiony, nemocnice nebo třeba nákupní a sportovní centra.

Před volbou vhodných bezpečnostních opatření na těchto místech je nejdůležitější posoudit každý potenciální cíl individuálně. Musí se zohlednit jeho funkce a bezpečnostní faktory, které mají vliv na atraktivitu cíle z pohledu útočníka a na reálné možnosti jeho zabezpečení.

Mezi tyto faktory patří:

- otevřenost pro veřejnost,
- bezpečnostní personál,
- množství a koncentrace osob,
- přítomnost médií,
- přítomnost policie,
- symboličnost cíle. (URL₈)

Zabezpečení těchto objektů se provádí pomocí bezpečnostních prvků, které můžeme rozdělit do tří základních kategorií. Těmi jsou:

- fyzická bezpečnost (bezpečnostní pracovníci, ostatní zaměstnanci),
- prvky elektrické signalizace (vstupní systémy, kamerové systémy, poplachové systémy a další),
- mechanické prvky (dveře, okna, mříže, vstupy, vjezdy, umělá oplocení, atd.).

Pro zlepšení a vyšší účinnost zabezpečení objektu je vhodné tyto jednotlivé prvky kombinovat.

Opakem měkkých cílů jsou cíle tvrdé. Jedné se o dobře střežené a chráněné objekty, kvalitně zabezpečeny proti případnému protiprávnímu jednání, které může mít znaky terorismu. Můžeme mezi ně zařadit např.: vojenské objekty, státní objekty, nebo objekty bezpečnostních složek a další. (Jančík, 2018)

4.3 Protiteroristická legislativa

ČR nemá žádný speciální protiteroristický zákon, ale trestní odpovědnost za terorismus obsahuje zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Tento dokument prošel od roku 2016 několika novelizacemi z důvodu zjišťování nových způsobů páchaní teroristických útoků.

Vybrané trestné činy ve vztahu k terorismu:

- §140 Vražda,
- §174 Braní rukojmí,
- §279 Nedovolené ozbrojování,
- §280 Vývoj, výroba a držení zakázaných bojových prostředků,
- §281 Nedovolená výroba a držení radioaktivní látky a vysoce nebezpečné látky,
- §290 Získání kontroly nad vzdušným dopravním prostředkem, civilním plavidlem a pevnou plošinou,
- §311 Teroristický útok,
- §312 Teror.

Poslední novela tohoto zákona je datována v lednu 2018, blíže se věnuje kybernetickým útokům, které nesou známky terorismu. Dále se také zabývá slovem „*zahraniční bojovník*“ a rozšiřuje jeho postih za spáchání útoků. Tento pojem označuje útočníky, kteří jsou členy teroristické skupiny nebo vyhrožují teroristickým útokem. S touto novelou souvisí také změny zákona 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, které umožní efektivnější trestní postih těm, kteří se dopustili zločinu souvisejícím s terorismem.

4.3.1 Odpovědné orgány a instituce

Na opatření a zabezpečení proti terorismu se v ČR podílí širší spektrum státního aparátu. K těm nejvýznamnějším patří:

Vláda ČR

Vláda, která je vrcholným orgánem výkonné moci, je odpovědná za zajištění bezpečnosti státu a dále i za řízení a funkčnost celého bezpečnostního systému ČR. Její postavení v bezpečnostním systému v boji proti terorismu vymezuje několik zákonů.

Mezi ty nejdůležitější patří:

- ústavní zákon č.1/1993 Sb., Ústava České republiky,
- ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky,
- zákon České národní rady č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky (kompetenční zákon),
- zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon),
- zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů.

Finanční analytický úřad (FAÚ)

Na základě zákona č. 368/2016 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci z výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, novelizujícího zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, zaniká ke dni 31. 12. 2016 finanční analytický útvar jako odbor Ministerstva financí a jeho veškeré pravomoci a úkoly přechází s účinností od 1. 1. 2017 na nově vznikající Finanční analytický úřad. Finanční analytický úřad je samostatný správní úřad s celostátní působností, který zastává funkci finanční zpravodajské jednotky ČR. Zabývá se problematikou boje proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a následné financování terorismu.

Bezpečnostní rada státu (BRS)

Jde o stálý pracovní orgán vlády pro koordinaci problematiky bezpečnosti ČR a přípravu návrhů k jejímu zajištění. Je řízena čl. 9 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky.

Bezpečnostní rada státu má 6 stálých pracovních orgánů.

- Výbor pro koordinaci zahraniční bezpečnostní politiky (v gesci ministra zahraničních věcí).
- Výbor pro obranné plánování (v gesci ministra obrany).
- Výbor pro vnitřní bezpečnost (v gesci ministra vnitra).
- Výbor pro civilní nouzové plánování (v gesci ministra vnitra).
- Výbor pro kybernetickou bezpečnost (v gesci předsedy vlády).
- Výbor pro zpravodajskou činnost (v gesci předsedy vlády). (URL 26)

Ministerstvo vnitra (MV)

Je jedním z hlavních ústředních správních úřadů boje proti terorismu. Plní úkoly veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti. Mimo jiné se věnuje problémům, jako je migrace, schengenská spolupráce nebo kontrola mechanismů pro obchodování se zbraněmi. V neposlední řadě ministr vnitra navrhuje vládě vyhlášení stupně ohrožení terorismem. V případě nebezpečí z prodlení může však tento stav vyhlásit dočasně i sám.

Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám (CTTH)

Centrum které vzniklo na základě věnování se novým asymetrickým hrozbám. Mezi ty patří např. terorismus, extremismus či dezinformační kampaně ze zahraničí. Svou činnost započalo 1.1.2017.

Policie ČR

Působnost Policie ČR je dána zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Mezi klíčové organizace v policejní struktuře boje proti terorismu patří:

- Národní centrála proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování (NCOZ SKPV),
- Národní kontaktní bod pro terorismus (NKBT),
- Útvar rychlého nasazení (URNA).

Ministerstvo zahraničních věcí

Je odpovědným orgánem za vztahy ČR s ostatními státy a mezinárodními organizacemi. V zahraniční bezpečnostní politice se věnuje problematice terorismu, provádí analýzu hrozeb týkajících se EU, nebo také zajišťuje účast ve skupině COTER (Council Working Party on Terrorism). Ta koordinuje postoje členských zemí v boji proti terorismu.

Bezpečnostní informační služba(BIS)

Působnost tohoto orgánu vymezuje zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky a podle § 5 odst. 1 písm. e) tohoto zákona zabezpečuje důležité informace, které se týkají organizovaného zločinu a terorismu. Je oprávněna využívat speciální prostředky pro získání informací, které jsou definované zákonem č. 154/1994 Sb., o bezpečnostní informační službě. Získané informace poté předá prezidentu ČR, předsedovi vlády a jejím členům.

Vojenské zpravodajství (VZ)

Plní úkoly bezpečnostního systému v oblasti zachycení hrozby. Konkrétně se jedná o získávání takových informací, podle kterých je možné určit, zda se jedná o hrozbu terorismu či nikoli. Její působnost vymezují zákony č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky a č. 289/2005 Sb., o vojenském zpravodajství.

Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB)

Je ústředním správním orgánem pro kybernetickou bezpečnost. Ta zahrnuje i ochranu utajovaných informací v oblasti komunikačních a informačních systémů a kryptografické ochrany. NÚKIB vznikl na základě zákona číslo 205/2017 Sb., kterým se změnil zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů (zákon o kybernetické bezpečnosti).

Ministerstvo spravedlnosti

Hlavní orgán trestní politiky státu, který má mimo jiné na starost i oblast stíhání terorismu.

Hasičský záchranný sbor a integrovaný záchranný systém (IZS)

Provádí záchranné a likvidační práce po mimořádných událostech, do kterých patří i teroristické útoky. Vše vymezuje zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému.

Ministerstvo dopravy

Působí jako vrcholný orgán v oblasti ochrany civilního letectví, který vymezuje zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví.

Ministerstvo zdravotnictví

Podstatným úkolem zdravotnického systému při teroristickém útoku je minimalizovat následky s dopadem na životy a zdraví osob. Jedná se o zajištění poskytnutí neodkladné přednemocniční a nemocniční zdravotní péče.

Státní úřad pro jadernou bezpečnost (SÚJB)

Má na starost oblast radiační, jaderné, chemické a biologické ochrany a vykonává státní správu a dozor při využívání ionizujícího záření a jaderné energie. (Váňa, 2018)

4.4 Historie terorismu

Lidská populace využívá násilí jako prostředek pro dosažení svého cíle již od dávných časů. Tyto konflikty často vyústěly i ve války a různá vojenská střetnutí. Dalo by se tedy mluvit o podobné formě, jakou může využívat terorismus, který prošel různými etapami svého vývoje. Jsou definovány jednotlivé vlny, které se navzájem propojují a navazují na sebe. Nemůžeme určit přesnou délku jedné vlny, ale odborníci se shodli na trvání okolo 40let jedné vlny.

Rozdělení terorismu podle vývojových etap.

1. Anarchistická vlna – 80. léta 19. století až 20. léta 20. století.
2. Protikoloniální vlna – 20. léta až 60. léta 20. století.
3. Vlna nové (nacionalistické) levice – 60. léta až 80. léta 20. století.
4. Náboženská vlna – 80. léta až do současnosti. (Nekola, 2017)

4.5 Definice terorismu

„Nic není těžšího než najít přesnou definici pro to, co je každému jasné“.

Eduard Petiška (URL 7)

„Odborníci se shodují, že snaha o popsání terorismu se poprvé objevila už v roce 1798 ve slovníku Francouzské akademie. Od tohoto okamžiku se velké množství institucí, odborníků a různých autorů pokoušelo a stále pokouší o sestavení jednotné definice terorismu, avšak zatím bezvýsledně. V současnosti tedy ve světě existuje přinejmenším několik stovek definic tohoto pojmu (v literatuře je zveřejněno přes 400 definic), od jejichž nejednotnosti se odvíjí celá řada politických, právních, bezpečnostních a dalších aspektů“. (Vilášek, Fus, 2012)

Pod samotným pojmem terorismus si každý může představit něco jiného. Existuje spousta definic terorismu mnoha odborníků, kteří se touto problematikou zabývají. Jejich názory se v mnohém shodují, ale mnohdy i rozcházejí. Tento fakt potvrzuje výrok Publiuse Terentiuse Afera, který tvrdil: „Kolik lidí, tolik názorů“. Nenajdeme dva

autory, kteří mají na terorismus stejný názor a shodně ho popisují. Právě nejednotnost názorů může vytvářet dezinformace, zmatek či chaos v chápání a reprodukování tohoto pojmu.

Roku 1984 existovalo více než 100 definic slova terorismus. Tento fakt se skupina vědců, kteří působili na různých univerzitách, pokusila změnit a vytvořit definice, se kterou by většina souhlasila. To se jim povedlo a o 4 roky později v roce 1988 ustanovili konečnou podobu definice terorismu, se kterou souhlasilo 81% dotázaných vědců., *Terorismus je metoda vzbuzování strachu prostřednictvím opakovaných násilných aktů, vykonávaných tajnými nebo polotajnými jednotlivci, skupinami či státními orgány z idiosynkratických, kriminálních nebo politických důvodů, přičemž na rozdíl od atentátů nejsou přímé oběti násilí pravým terčem teroru. Okamžité lidské oběti násilných aktů jsou obvykle buď vybrány náhodně (příležitostné terče) z cílové veřejnosti nebo záměrně (reprezentativní neboli symbolický terč) a slouží k předání zprávy. Komunikační procesy mezi teroristy (organizací), (ohroženou) obětí a hlavním terčem, založené na násilí a šíření strachu, jsou využívány k manipulaci hlavního terče (veřejnosti) tím, že se z nich stávají terče teroru, požadavků nebo upoutání pozornosti v závislosti na tom, zda jde o zastrašování, násilné donucování nebo šíření propagandy*. Výzkum, který provedli, byl publikován v Encyklopedii Světový terorismus.

Definice, kterou můžeme najít v anglickém Cambridžském slovníku „*threats of violent action for political purposes*“ znamená v překladu hrozba násilné akce pro politické účely. (URL 1)

V knížce *Terorismus: pokus o porozumění* popisuje autor Emil Souleimanov, že terorismus je: „*zvláště nebezpečnou zbraní v moderním ohrožení bezpečnosti státu, protože používá násilí především a hlavně vůči civilnímu obyvatelstvu s cílem maximálních obětí. Přitom nešetří ani životy vlastních bojovníků*“.

Další autor, který se pokusil formulovat svou definici, je španělský profesor Luis de Corte Ibanéz. Ve své knize *Logika terorismu* (2009) ho popisuje jako: „*promyšlenou sérii násilných a zastrašujících činů, které míří proti nebojujícím obyvatelům a jsou naplánovány tak, aby psychologicky zapůsobily na mnohem větší počet osob, než jsou přímé oběti, a tak posloužily k dosažení konkrétního, skoro vždy politického cíle*“.

Nejen světoví, ale i čeští autoři se pustili do vlastního definování tohoto problému. Jedním z nich je Marián Brzybohatý, který uvedl svou verzi v knize Terorismus a my (2001). „*Terorismus je propočítané použití násilí nebo hrozby násilím, obvykle zaměřené proti nezúčastněným osobám, s cílem vyvolat strach, jehož prostřednictvím jsou dosahovány politické, náboženské nebo ideologické cíle. Terorismus zahrnuje i kriminální zločiny, jež jsou ve své podstatě symbolické a jsou jen cestou k dosažení jiných cílů, než na které je kriminální čin zaměřen*“.

Bezpečnostní informační služba (BIS) má na svých stránkách vlastní verzi definice. „*Terorismus je násilná forma prosazování politických zájmů stoupenců určité radikální ideologie (politické, náboženské, nacionalistické, separatistické, ekologické a jiné), cílem násilností je zpravidla civilní obyvatelstvo*“. (URL 6)

Stručně a jasně řečeno se jedná o plánované použití nebo hrozbu násilím, které je zaměřeno na nezúčastněné osoby. Hlavním cílem těchto útoků je vyvolat strach ve společnosti, kterým jsou poté dosahovány politické, ideologické nebo náboženské cíle. Jedná se o vrcholný projev extremismu, kterým se označuje ideologie, jednání či skupiny mimo hlavní proud společnosti a připisuje se mu porušení základních právních, etických i jiných společenských standardů. (URL 5)

4.6 Motivy terorismu

Každému teroristickému útoku předchází vlastní motiv. Mezi ně mohou patřit: ekonomické, sociální, rasové, etnické, národnostní, politické, náboženské, nebo také ekologické motivy. Všechny zmíněné mohou mít skupinový či individuální charakter.

Zde uvedu jen některé z nich, které blíže rozeberu.

- **Ekonomický motiv** - je spojován s organizovaným zločinem, který spočívá v obchodování s nelegálními zbraněmi a drogami. Disponuje velkým finančním zázemím, které je získáno právě těmito obchody.
- **Sociální motiv** - největší příčinou je nižší standard občanů chudých zemí oproti těm vyspělejšími a bohatším. Mezi tyto standardy můžeme zařadit např. chudobu či hladomor, které potencionálně mohou motivovat ke kriminalitě jak v malém, tak i ve velkém měřítku a vést k závažným trestným činům.
- **Rasový motiv** - tento motiv se vyznačuje násilím, které páchá jak minoritní, tak dominantní rasa.
- **Politický motiv** - jedná se o nejčastější motiv, který se teroristy využívá.

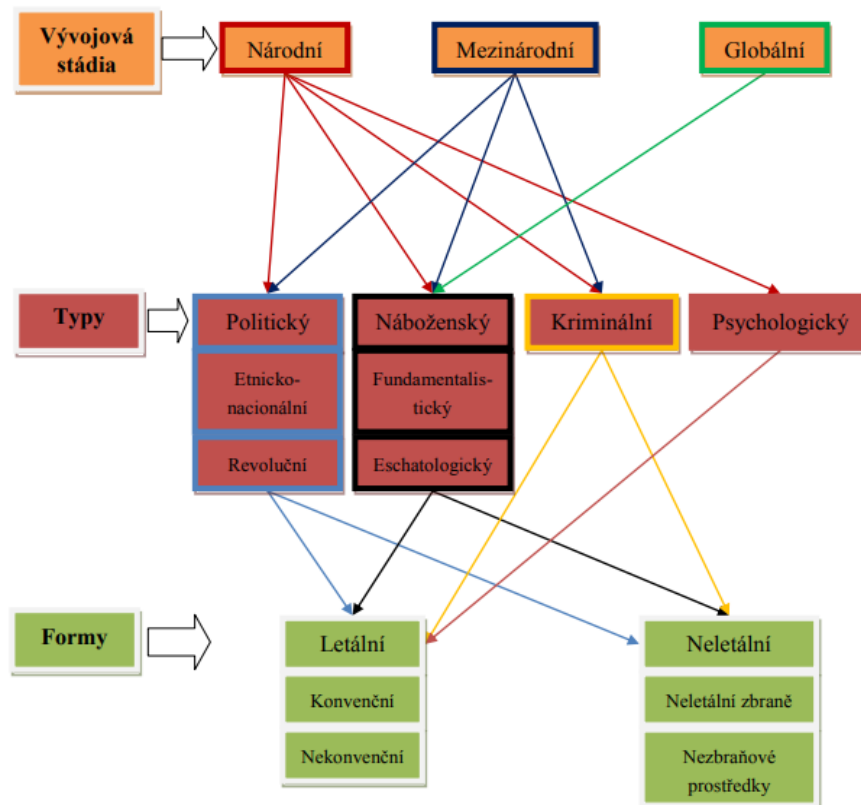

- **Náboženský motiv** - za poslední roky udělal enormní nárůst. Může za to ve velké míře také islámský fundamentalismus.
- **Ekologický motiv** - cílem teroristů je pomocí tohoto motivu realizovat podle svých představ hospodářskou politiku v daném státě. Většinou však tento motiv nemá s ekologií vůbec nic společného.

4.7 Typologie terorismu

Určit správnou typologii terorismu je velmi obtížné, protože se o ní pokusilo více autorů, kteří si myslí, že právě jejich je ta pravá. Já se však nejvíce přikláním k té, kterou vytvořil Tomáš Králík ve své bakalářské práci s názvem Problematika terorismu a její souvislosti v roce 2011. Jeho rozdělení typologií můžeme vidět na obrázku č. 4.

Obrázek č. 4 - možná typologie terorismu

Zdroj: (Králík, 2011)

4.7.1 Vývojová stádia terorismu

Vývojová stádia terorismu môžeme rozdeliť do troch základných skupín. Rozdelenie je založené na historickom vývoji terorismu a pôsobení jednotlivých teroristických skupín na danom území. Predstavuje hlavný vzor, od ktorého sa ďalej odvíjajú možné typy a formy terorismu.

1. Národný terorizmus - vyznačuje sa tým, že jeho pôsobnosť neprekračuje hranice jedného štátu. Ve ktorom štáte je teroristický útok plánovaný, tam je také uskutočnené.
2. Medzinárodný terorizmus - svým jednaním prekračuje hranice jednotlivých štátov a pácha škody na cieľoch v iných štátoch. Jedným z podstatných faktorov je rozmach leteckej dopravy, pri ktorých môže dochádzať k únosom niekoľko desiatok ľudí na palube. Letadla navyše môžu byť využívané ako jeden z nástrojov na vydieranie jednotlivých štátov a na dosiahnutie svojich cieľov. Ďalším dôležitým faktorom je obrovský mediálny rozsah, pod ktorým si môžeme predstaviť masívne televízne pokrytie, ktoré sa stále zlepšuje a zdokonaluje. Prostredníctvom sdieľovacích prostriedkov, ktorým je napríklad televízia, mobil či rádio, sa šíri pocit strachu, ktorý môže napríklad naháňať záujem o spáchaných teroristických alebo iných útokov spôsobených na nevinných občanoch. Tuto skutočnosť potvrdzuje výrok speváka Jima Morrisona, ktorý tvrdí: „*Kdo ovláda médiá, ovláda mysl*“. (URL₁₂)
3. Globálny terorizmus - je bezpochyby najviac diskutovaným štádiom, ktoré si získalo svoju pozornosť 11. září 2001. Od tej doby patrí medzi najväčšie ohrozenia bezpečnosti každého štátu.

Všetchna tri štádia sa vzájomne propojujú a navazujú na seba. Globálnym terorizmom teda neustupuje terorizmus na medzinárodnej ani národnej úrovni. Naopak sa situácia môže ešte zhoršiť a odštartuje vlnu návaznosti teroristických útokov.

4.7.2 Typy terorismu

Najviac rozšíreným typom terorismu je **náboženský**, ktorý je považovaný za veľkú hrozbu 21. storočia. Delí sa na dve základné časti:

- fundamentálny terorizmus - je definovaný ako náboženský extrémizmus. Usiluje o prosazenie určitej viery do štátnych štruktúr.

- eschatologický terorismus - zahrnuje sekty, které jsou zastánci názoru, že dnešní svět je špatný, a proto by měl být zničen.

Terorismus **politický** se vyznačuje tím, že fyzický útok je až druhořadý. V první řadě chtějí teroristé prostřednictvím psychiky působit na určitý okruh lidí a tím dosahovat na své vytyčené politické cíle, nebo alespoň docílit nějakých změn. Rozděluje se na:

- etnicko-nacionální terorismus - vyznačuje se touhou získání vlastního státu. Dochází zde k velké vlně emigrace ze státu, ve kterém působí.
- revoluční terorismus - se vyznačuje tím, že občané státu jsou nespokojení s nastoleným politickým režimem, který chtějí změnit. Jejich cílem je svrhnout tento režim, nebo docílit celkového rozpadu státu. Jejich terči jsou proto vysoce postavení státní představitelé apod.

Kriminální terorismus je charakteristický velkým obsahem organizovaného zločinu, který má za cíl propagaci jejich postojů a ideologie.

Posledním typem je terorismus **psychologický**. Jak už z názvu vyplývá, hlavní cílem je vyvolat co největší pozornost a strach ve společnosti.

4.7.3 Formy terorismu

Formy terorismu dělíme do dvou základních skupin.

- Letální formy terorismu.
- Neletální formy terorismu.

Mezi **letální formy terorismu** patří konvenční a nekonvenční terorismus, respektive konvenční a nekonvenční zbraně.

Konvenční terorismus je pokládán za klasický typ terorismu. Jedná se o formu terorismu, ve které se objevují výbušniny, střelné, sečné i bodné zbraně nebo hořlaviny. Mezi metody patří bombové útoky (viz obrázek č. 5), atentáty, sabotáže, únosy a další.

Obrázek č. 5 - bombový útok v Iráku 14. srpna 2007

Zdroj: (URL 21)

U nekonvenčního terorismu se jedná o netypické prostředky ničení. Pokud sem neřadíme zbraně hromadného ničení (dále jen ZHN) , tak jejich primární účinek není nijak extrémně kritický na rozdíl od následků sekundárních, které jsou katastrofální.

Pod **neletální formy terorismu** patří neletální zbraně a nezbraňové prostředky. Jejich cílem je vyřadit protivníka bez přímého poškození na životě, nebo okolního prostředí na určitou dobu mimo hru. Mezi tyto zbraně patří optické zbraně, vysokofrekvenční zbraně, akustické zbraně, zbraně s elektromagnetickým impulsem, biologické zbraně, nebo také například zbraně chemické. Nezbraňový prostředek představuje např. dopravní prostředek, který je využíván jako nosič pro výbušninu. (Králik, 2011)

4.8 ČR v boji proti terorismu

Náš stát je považován za střed celé Evropy, někdy i celého světa, není ale středem organizovaného zločinu či terorismu. Do budoucna však můžeme jen věřit a doufat, že činy páchané na nevinných občanech či významných objektech, které přináší hrůzu a strach ve společnosti, se našemu státu vyhnou. Pravděpodobnost spáchání teroristického útoku na našem území je velmi malá. U jiných států Evropy jako je např. Francie, Německo, Belgie, Velká Británie toto procento nepatrně stoupá.

„Za hlavní cíle možného útoku v ČR se pokládají především objekty v našem hlavním městě, i když nelze vyloučit i jiné lokality, například vlakové spoje, velké železniční uzly a koridory“. (Vilášek, Fus, 2012)

Jak už bylo zmíněno, náš stát je považován za jeden z nejméně pravděpodobných pro spáchání teroristického činu. Vyskytují se zde ale možná potenciální místa, mezi které patří např. Letiště Václava Havla, pražské metro, obchodní a nákupní střediska, zastupitelské úřady, sportovní a společenské centra, kulturní památky, autobusová a vlaková nádraží, nebo také jaderné či tepelné elektrárny. Několik událostí, které nesly známky potenciálního terorismu se u nás již staly. Šlo však většinou o trestné činy. V následující tabulce jsou shrnuty ty, které se staly mezi lety 1990-2002.

Tabulka č. 1 - trestné činy se znaky terorismu na území ČR 1990-2002

Datum	Místo	Forma útoku	Popis	Mrtví
Říjen 1994	Plzeň	?	Došlo k výbuchu v plzeňské zahradní kolonii.	1
Květen 1995	Zlínsko	Exploze v automobilu	Majitel zlínské firmy ROMIKO Miroslav Kovařík zemřel při explozi svého auta.	1
Říjen 1995	Mělnicko	Pumový útok	Výbuch auta vedoucí benzínové stanice.	0
Říjen 1996	Praha	Exploze granátu	Exploze granátu ve směnárně v Kaprově ulici v centru Prahy.	0
Leden 1997	Olomouc	Výbuch bomby	Exploze nálože tritolu před olomouckým soudem. První útok proti justiční budově v ČR.	0
Únor 1997	Olomoucko	Exploze granátu	Výbuch vojenského granátu pod automobily olomouckých podnikatelů.	0
Duben 1997	Praha	Výbuch neznámé trhaviny	Výbuch neznámé trhaviny u peruánského velvyslanectví v Praze. Den před výbuchem se na budově a protějších domech objevily nápisy namířené proti peruánské vládě a prezidentovi.	0
Květen 1997	Praha Smíchov	Nástražný výbušný systém	Exploze nástražného výbušného systému, který byl umístěn v odpadkovém koši před sportovním areálem, těžké zranění ženy (49).	0
Květen	Jeseník	Sebevražda s	Duševně nemocný muž spáchal sebevraždu za	1

1997		použitím semtexu	použití semtexu ve vestibulu sanatoria Priessnitz (zranil 15 osob).	
1998	?	Výhrůžka	Policie odhalila vyděrače, který vydíral potravinářské firmy pod pohrůžkou, že otráví jejich výrobky.	0
Únor 1999	Přerov	Výbuch bomby	Výbuch před muzeem, nalezeny novinové útržky odmítající explozi muzea.	neued.
Březen 1999	Praha	Výhrůžka	Na adresu MF DNES byl doručen anonymní dopis, v němž pisatel hrozil útokem na protest proti vstupu ČR do NATO, proti rozhlasovému vysílání rádia Svobodná Evropa na Blízký východ a přípravám ke vstupu ČR DO EU.	0
Březen 1999	Praha	Výbuch bomby	Odpálena bomba v pražské nemocnici na Vysočanech.	neued.
Listopad 1999	Přerov	Výbuch bomby	Výbuch v blízkosti kanceláře Konfederace politických vězňů, nalezeny novinové útržky odmítající činnost této organizace.	neued.

Zdroj: (Vilášek, Fus, 2012)

Terorismus má takovou sílu, že může otrást kterýmkoli státem na světě, včetně ČR. Útoky nebo pouhé pokusy o útok proto musí být pro náš stát varováním a upozorněním, že musíme být připraveni na vše. Organizace, která je připravena na řešení mimořádných událostí (dále jen MU) i krizových situací spojených s terorismem a organizovaným zločinem, je Policie ČR. Rovněž má vycvičené a připravené krajské zásahové jednotky a Útvar rychlého nasazení (URNA), na který se vztahuje zákon 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

4.8.1 Národní akční plán boje ČR proti terorismu

Jedná se o základní a veřejně přístupný dokument, který se v závislosti na vývoji boje proti terorismu průběžně aktualizuje. Vzorem pro vytvoření tohoto plánu byl dokument "Usnesení a akční plán mimořádného zasedání Evropské rady", který byl zveřejněn 21. září 2001 v Bruselu. Text, který toto usnesení obsahoval, navazoval na "Společné euro-americké ministerské prohlášení o boji proti terorismu", který byl přijat o den dříve, 20. září 2001 rovněž v Bruselu.

Zahrnuje aktuální vývoj situace v problematice boje proti terorismu jak v naší zemi, tak i ve světě. Nejdříve se tento dokument aktualizoval každý rok, ale od roku 2005 se upravuje po dvou letech. ČR se zavázala k vypracování tohoto plánu na základě přijetí závěrečné Deklarace Evropské konference dne 20. října 2001. Národní akční plán boje ČR proti terorismu v porovnání s jinými protiteroristickými akčními plány je považován za ten nejkompaktnější, který vznikl.

4.9 Stupně bezpečnostní ochrany důležitých objektů

ČR si po útocích z 11. září 2001 velmi rychle uvědomila nutnost ochrany vládních objektů. Proto bezpečnostní rada státu v reakci na tyto události schválila usnesením č.260/2002 z 22.1.2002 Instrukce pro vyhlášení jednotlivých stupňů bezpečnostní ochrany důležitých objektů.

Stanoveny jsou čtyři stupně bezpečnostní ochrany objektů. Vyhlášení stupňů, jejich rozsah, určení objektů a přijímání dalších opatření provádí Bezpečnostní rada státu na návrh Ústředního krizového štábu. Ve výjimečných případech může vyhlásit jednotlivé stupně i Ústřední krizový štáb. Jeho rozhodnutí však musí být dodatečně schváleno Bezpečnostní radou státu. Opatření mohou být vyhlášena na přesně stanovenou dobu a na všechny chráněné objekty, nebo pouze na ty, kterým hrozí nebezpečí útoku.

Stupeň I. je aplikován v případě možného ohrožení teroristickou či jinou aktivitou, která je zaměřena na chráněné objekty. Nelze však předpovědět rozsah a podstatu této hrozby. Je vyhlášena zvýšená úroveň bezpečnosti, připravenosti a realizují se adekvátní opatření.

Stupeň II. je aplikován v návaznosti na předchozí událost. Vyhláší se v momentu, kdy hrozba stále roste a lze ji lépe predikovat.

Stupeň III. je aplikován při vzniku reálné hrozby, nebo při informacích, které naznačují, že je hrozba proti chráněným objektům bezprostřední.

Stupeň IV. je aplikován v případě přímého ohrožení nebo už dokonce v případě provedeného útoku na jeden z chráněných objektů. (URL 18)

4.10 Stupně ohrožení terorismem a jejich vyhlášení

13. listopadu 2015 se ve francouzském hlavní městě Paříži uskutečnil masový teroristický útok, který po sobě zanechal 129 obětí a více jak 350 zraněných. V reakci

na tuto událost schválila dne 18.ledna 2016 Bezpečnostní rada státu usnesení č. 4 - Systém vyhlášení stupňů ohrožení terorismem. Vzápětí bylo předloženo vládě, která ho 25. ledna 2016 přijala.

Na základě tohoto usnesení jsou stanoveny čtyři stupně ohrožení terorismem. První, který na rozdíl od ostatních nemá žádné grafické znázornění a není samostatně vyhlášen je stupeň základní (tzv. nulový). Za zvýšené stupně ohrožení terorismem se tedy označují další tři. Ty jsou pro lepší orientaci, jasnější informovanost a identifikaci graficky rozlišeny a to pomocí tří barevných trojúhelníků, které jsou černě ohraničeny.

4.10.1 Stupně ohrožení terorismem

Základní stav - nulový stupeň

Při tomto stavu není definovaná žádná konkrétní hrozba v podobě nějakého teroristického útoku na našem území. Tento stav je vnímám jako ideální avšak je těžko dosažitelný, protože si nikdo a nikde nemůže být naplno jistý svým bezpečím. Při tomto nulové stavu nejsou pro veřejnost vyžadována žádná doporučení nebo varování. Podobně jsou na tom i bezpečnostní složky, které nemusí přijímat žádná opatření.

První stupeň

Tento stupeň již upozorňuje na existenci možného ohrožení terorismem, které vyplývá ze situace v zahraničí nebo z mezinárodních aktivit ČR. U tohoto prvního stupně není známa konkrétní hrozba. Je třeba brát ohled na některé bezpečnostní oprávnění a dodržovat je. Tento stupeň ohrožení terorismem se označuje pomocí žlutého trojúhelníku, který je znázorněn níže na obrázku č. 6.

Obrázek č. 6 - první stupeň ohrožení terorismem

Zdroj: (Jančík, 2018)

Druhý stupeň

Stupeň, který je graficky znázorněn oranžovým trojúhelníkem (viz obrázku č. 7), upozorňuje na existenci zvýšení pravděpodobnosti ohrožení terorismem. Bližší informace ani načasování, kdy by hrozba mohla nastat však nelze predikovat. Tento stupeň se vyhláší v návaznosti na předchozí událost a na informace ohledně hrozby, která může udeřit.

Obrázek č. 7 - druhý stupeň ohrožení terorismem

Zdroj: (Jančík, 2018)

Třetí stupeň

Poslední třetí stupeň je znázorněn pomocí červeného trojúhelníku, který vidíme níže na obrázku č. 8, poukazuje na to, že je teroristický útok s vysokou pravděpodobností očekávám, nebo už mohl proběhnout. Tento stupeň vyžaduje zvýšenou bdělost a pohotovost. Za této situace jsou přijímány různá opatření k zamezení pokračování či opakování útoku. Důležité je také minimalizování následných škod.

Obrázek č. 8 - třetí stupeň ohrožení terorismem

Zdroj: (Jančík, 2018)

4.10.2 Vyhlásování stupňů ohrožení terorismem

„Vyhlášení jednotlivých stupňů ohrožení terorismem provádí vláda České republiky na návrh ministra vnitra, který vychází z návrhu Společné zpravodajské skupiny. V případě nebezpečí z prodlení provede vyhlášení zvýšeného stupně ohrožení terorismem ministr vnitra na návrh Společné zpravodajské skupiny. Vláda následně na nejbližší schůzi takto zvýšený stupeň ohrožení terorismem potvrdí nebo jeho vyhlášení zruší. Stejným způsobem je prováděno snižování vyhlásovanych stupňů ohrožení terorismem. Návrh Společné zpravodajské skupiny vychází ze společného vyhodnocení hrozeb jejími členy“. (URL₁₁)

5. Superterorismus

Podobně jako u terorismu, tak i zde není stanovená přesná definice, se kterou by všichni odborníci souhlasili. V mediích se navíc můžeme setkat s dalšími pojmy, který mají stejný problém se svým výkladem. Příkladem jsou termíny jako ultraterorismus, megaterorismus nebo hyperterorismus. Všechny tyto pojmy jsou synonymy pro nové typy teroristického a násilného jednání.

Slovo supersterorismus se nejvíce používá ve spojitosti se zbraněmi hromadného ničení. Hodně států na světě disponuje jak těmito zbraněmi, tak i nosiči, kterými jsou tyto zbraně šířeny. Z tohoto důvodu se toto téma a otázka jak se superterorismu bránit, objevuje v mezinárodní bezpečnostní politice čím dál častěji. Největší nevýhodou u případného útoku je, že nevíme, kolik bude mít potenciálních obětí a jak velké území zasáhne. (Jančík, 2018)

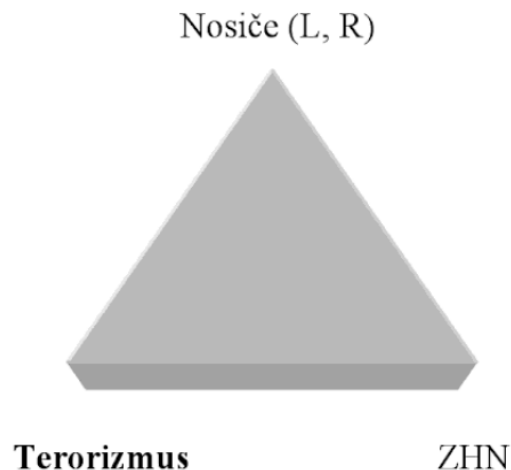
5.1 Trojúhelník hrozeb

ZHN jsou jistou hrozbou zejména v podobě jaderných zbraní. Právě tyto zbraně má k dispozici mnoho států na světě a jsou připraveny je v případě své potřeby použít..

Terorismus a teroristické činy jsou jednou z největších hrozeb dnešního světa. Teroristé či teroristické skupiny jednoznačně usilují o nosiče a ZHN, což při jejich získání představuje obrovské nebezpečí. Pod termínem nosiče ZHN si můžeme představit prostředky k přepravě ZHN na vytyčený cíl. Těmi mohou být např. letadla nebo rakety. V listopadu roku 2007 přednášel náš bývalý velvyslanec při NATO Štefan Fülle studentům Vysoké školy mezinárodních a veřejných práv o tom, že NATO v souvislosti

s tímto problémem řeší mimo jiné i tzv. trojúhelník hrozeb, který je znázorněn na obrázku č. 9.

Obrázek č. 9 - trojúhelník hrozeb

Zdroj: (Antušák, Vilášek, 2016)

Cílem teroristů nebo teroristických skupin je získání ZHN, které mohou následně použít. K zasažení svého vytyčeného cíle však budou potřebovat i nosiče těchto zbraní, mezi které patří letadla a rakety. Všechny tři strany trojúhelníku hrozeb proto spolu úzce souvisejí.

Nikdo z nás si nechce připustit, že by mohl být v nějakém nebezpečí, které by ho ohrožovalo jak na zdraví, tak na životě. Naše tělo ale s tímto faktem pracuje a při vzniku nebezpečí zvyšuje své vnímání a ostražitost. Výrok Ericha Maria Remarquaa: „*Když je člověk v nebezpečí, jeho smysly nabudou na ostražitosti*“ vše potvrzuje. (URL₂)

Při nebezpečí může dojít také k pocitu strachu. Anglický obchodník Daniel Defoe pronesl větu: „*The fear of danger is a thousand times greater than the danger alone*“, která v překladu znamená , že strach z nebezpečí je tisíckrát větší, než nebezpečí samo. (URL₄)

V dnešní době se žádné místo na světě nedá považovat za bezpečné. Slovo bezpečí pro mnoho lidí neznamena skoro nic, ale pro některé představuje velmi důležitou věc. V dnešním světě je otázka bezpečnosti důležitější, než kdy předtím. Názor na

problematiku terorismu se začal zásadně měnit na konci minulého tisíciletí, kdy se začaly množit jak náznaky, tak i teroristické útoky samy. Následky těchto jednání byly obrovské. Velké škody na majetku a stovky zraněných, mezi kterými byly desítky mrtvých. Přispěly k tomu ve velké míře nové teroristické metody a zbraně. Přesněji řečeno se jednalo o posun od konvenčního terorismu k nekonvenčnímu, do kterého mimo jiné patří i ZHN. (Jančík, 2018)

5.2 Zbraně hromadného ničení

Tímto pojmem jsou označovány ty zbraně používané k útokům, při jejichž užití dochází ke ztrátám na lidských životech a ke způsobení škod na materiálních hodnotách. Jsou charakterizovány mimořádným destrukčním a smrtícím účinkem způsobeným třeba i pouze jedním zásahem. Závěrem druhé světové války došlo k události, při které byly použity ZHN. Jednalo se o svržení atomových pum na japonská města Hirošima a Nagasaki (obrázek č. 10). Následky po těchto útocích byly enormní.

Obrázek č. 10 - Hirošima a Nagasaki

Zdroj: (URL 19)

Od konvenčních zbraní se nejvíce liší rozsahem potenciálních škod. Hlavním faktorem těchto útoků je co nejvíce oslabit protivníka, pod kterým si můžeme představit oslabení jak po psychické, tak i materiální stránce. Dalším podstatným faktorem těchto nekonvenčních zbraní je jejich schopnost plnit odstrašující funkci.

5.2.1 Jaderné zbraně

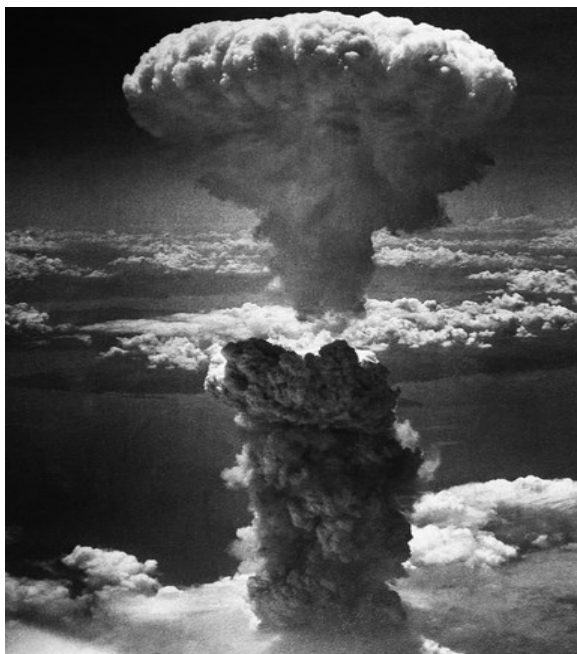
Jsou často označovány jako hlavním a základním druhem ZHN. Tento druh využívá energii, jež se uvolňuje pomocí štěpné či jiné slučovací reakce. Dělí se na atomové a termojaderné a jejich hlavní účinky jsou:

- tlaková vlna,
- elektromagnetický impuls,
- světelné a tepelné záření,
- ionizující záření. (Kroupa, Říha, 2006)

Jednotlivé účinky se odvíjí od velikosti a typu jaderné zbraně. V neposlední řadě jsou i velmi důležité povětrnostní podmínky na místě výbuchu. K přepravě na určený cíl se využívá více možností, mezi které patří např. dělostřelecké granáty, řízené střely nebo letecké pumy.

Pro ukázkou uvádím jeden z účinků atomové bomby. Jde o takzvaný atomový hřib, viz obrázek č.11.

Obrázek č. 11 - atomový hřib

Zdroj: (URL 20)

5.2.2 Chemické zbraně

Nejdůležitějším zástupcem jsou bojové chemické látky. Jde o chemické prvky, směsi nebo sloučeniny, které dokážou i při malé koncentraci silně poškodit organismus, nebo dokonce vedou ke smrti jedince. Mohou se rozdělovat podle více kritérií. Jedním z nich může být např. zneschopňující a usmrcující. Další rozdělení může být na základě fyziologického účinku na:

- zpuchýřující,
- dráždivé,
- nervově-paralytické,
- dusivé,
- psychoaktivní,
- všeobecně jedovaté.

5.2.3 Biologické zbraně

Jsou charakterizovány použitím toxinů nebo mikroorganismů, při jejichž použití a kontaminaci dojde k vyvolání onemocnění nebo dokonce k úmrtí lidí, zvířat či zničení rostlin. Mezi charakteristické vlastnosti biologických zbraní patří:

- působení pouze na živou sílu,
- vysoká efektivita působení,
- existence časového období latence mezi okamžikem napadení a projevy onemocnění,
- možnost utajeného použití,
- vysoký psychologický efekt v případě úspěšného použití,
- možnost ohrožení vlastních vojsk či obyvatel.

Biologické látky mají oproti chemickým látkám delší inkubační dobu, která uplyne od vstupu těchto látek do těla až po jejich projevení, nebo vypuknutí onemocnění.

Můžeme rozdělit několik typů zárodků, kterými mohou být:

- bakteriální zárodky,
- rickettsiální zárodky,
- virové infekce.

Ochrana proti vstupu těchto látek do těla může být dokonalá izolace osoby. Nejlepší ochrana před těmito látkami však je, aby se osoba vůbec do styku s těmito nebezpečnými látkami nedostala. Pokud však k situace dojde, měly by být tyto osoby pro svou škodlivost a nebezpečí, že nakazí další, umístěny do karantény.

Existuje velké množství biologických zbraní, proto uvedu jen některé z nich.

- Antrax.
- Mor.
- Cholera.
- Variola.
- Břišní tyfus.
- Botulotoxin.

K závažnosti nakažení těmito látkami přispívá ve velké míře i jejich původ. Exotičnost látky zvyšuje pravděpodobnost nákazy obyvatel v oblastech, kde nejsou jejich tělo a imunita připravena na tento druh onemocnění. (Kroupa, Říha, 2006)

6. Kyberterorismus

Nové komunikační a informační technologie patří k nejpodstatnějším vynálezům dvacátého a jednadvacátého století. Americký sociolog Manuel Castells dokonce nazývá moderní společnost jako „network society“, což v překladu znamená síťová společnost. (Castells, 2003)

Ve své knize *The Internet Galaxy* dále Castells píše že: „The Internet is the fabric of our lives“. Tedy, že internet je pojivo našich životů. (Castells, 2003)

Počítače, ke kterým měli v minulosti přístup jen vybrané výzkumné ústavy a bohaté firmy, se postupem času a pokrokem technologie staly součástí většiny domácností. Moderní svět bez internetového připojení si nikdo z nás momentálně nedokáže představit. Každý den se na Internet připojí několik milionů lidí z mnoha důvodů. Někdo hledá informace, jiný zábavu a ti další jej využívají pro vyplnění času. Je ale i spousta lidí, kteří používají Internet pro svou práci. Velkou závislostí právě na tomto připojení vzniká prostor pro možný útok a zneužití ve formě terorismu, který nese název kyberterorismus. (Jančík, 2018)

Právě kyberterorismus se stal z důvodu pokroku a využívání moderní technologie velkým nebezpečím pro celou společnost. Vyznačuje se nezákonným proniknutím do počítačových sítí, operačních programů, vojenských a bezpečnostních databází či různých datových stránek, kde dochází k pokusu o krádež či likvidaci obsahu.

6.1 Definice kyberterorismu

Existuje několik definic tohoto pojmu. Jednu z nich formulovalo NATO v roce 2008 jako: „*a cyber-attack using or exploiting computer or communication networks to cause sufficient destruction or disruption to generate fear or to intimidate a society into an ideological goal*“. (URL₁₀)

V překladu jde o kybernetický útok, který využívá počítače nebo komunikační sítě k tomu, aby způsobil narušení či destrukci, vytvořil strach a zastrašil společnost pro dosažení ideologických cílů.

Svoji definici má formulovanou i ministerstvo vnitra na svých stránkách, která zní: Souhrnný název pro teroristické aktivity, jejichž cílem útoku, použitým prostředkem nebo přenašečem je tzv. „*kyberprostor*“, neboli jde o teroristické aktivity zaměřené proti a prováděné prostřednictvím počítačové sítě a touto sítí řízených systémů („*informační elektronické síťové struktury*“). (URL 13)

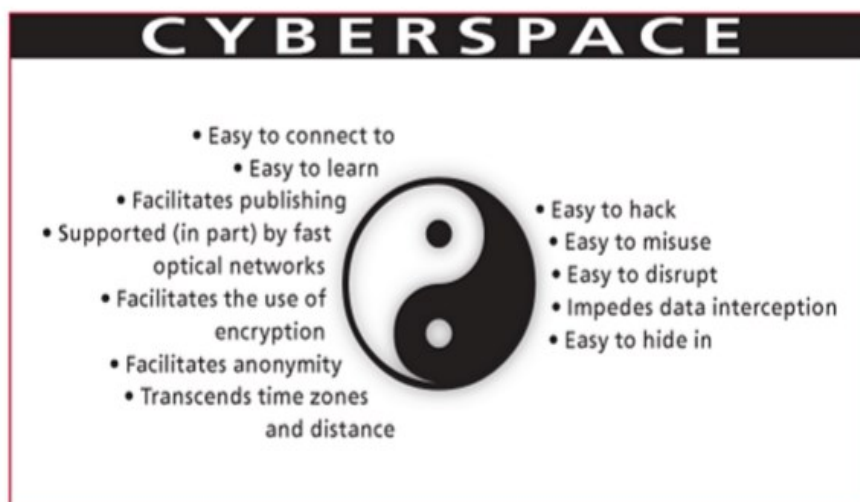
Někteří odborníci tvrdí, že žádný kyberterorismus neexistuje. Podle nich se jedná pouze o jednotlivce, skupinu či organizaci, která využívá moderní technologie pro dosažení svých cílů. Při tomto svém počínání, oproti obvyklým teroristickým činům, však nepůsobí fyzicky a nezpůsobují smrtící následky.

6.2 Kyberprostor

Závislost na moderních technologiích, jejichž prostřednictvím se dá v současné době řídit téměř všechno, dává potenciálním teroristům nové možnosti. Tento druh terorismus je páchán v oblasti, která se nazývá kyberprostor, jenž je znázorněn na obrázku č. 12.

Obrázek č. 12 - Yin a Yang kyberprostoru

Zdroj: (Baldiho, Gelbsteina a Kurbaliji, 2003)

Zajímavým názorem k definici kyberterorismu přispěl Americko-kanadský spisovatel William Gibson, který ve své původní knize z roku 1982 ho definoval jako: „*A consensual hallucination experienced daily by billion soflegitimate operators...*“. V překladu se jedná o jednotnou univerzální halucinaci, kterou zažívají každým dnem miliardy uživatelů. (Gibson, 2011)

Zmíněnou halucinací tedy popisuje daný prostor, který vzniká při spojení počítače a internetu. I když jsou tyto dvě technologie pro mnohé z nás životně důležité, je potřeba si uvědomit, jak malou část našeho sociálního a kulturního života tvoří.

Se svou charakteristikou kyberprostoru přispěl i český spisovatel Václav Jirovský. Autor popisuje kyberprostor pomocí následujících vlastností: je globální, je otevřený, je decentralizovaný, obsahuje velké množství informací, je závislý na infrastruktuře, je interaktivní a je řízen uživateli. (URL 25)

Platí nepsané pravidlo, že čím je daná společnost vyspělejší, tím je její kyberprostor zranitelnější. Jednotlivé útoky mohou být provedeny jak skupinou, tak i jednotlivcem a je skoro nemožné je předpovědět. Velkými výhodami pro útočníka je nejen jeho anonymita ale i malá finanční náročnost. Kybernetický útok se páchá pomocí elektronického připojení prostřednictvím speciálně vytvořených a upravených programů.

Ačkoli tento druh terorismu není tak početný, stále se hromadí více a více náznaků útoků na sítě, které mohou mít katastrofální následky. Může dojít k poškození energetiky, zásobování, dopravy, zdravotnictví, průmyslových center a dalších.

Slova kyberterorismus a kyberprostor jsou často spojovaná. Tento fakt dokládá i definice Dorothy Denningové, která tvrdí, že: “*Cyber terrorism is the convergence of terrorism and cyberspace*“. Ve volném překladu definuje kyberterorismus jako průnik terorismu a kyberprostoru. (URL 24)

7. Cíle, úkoly a metodika práce

7.1 Cíle práce

Cílem diplomové práce je analyzovat a porovnat dostupné teroristické útoky, které se staly od 11. září 2001 do 19. února 2020. Útoky byly analyzovány pomocí 5 faktorů, kterými jsou:

- rok spáchání teroristického útoku,
- způsob provedení,
- země, kde se útok stal,
- počet zraněných,
- počet obětí.

7.2 Úkoly práce

Za účelem dosažení zvoleného cíle byly pro tuto práci stanoveny následující úkoly:

- přesně definovat cíl práce,
- vypracovat literární rešerši v problematice terorismu a kyberterorismu z dostupné literatury světových i domácích autorů a odborníků zabývajících se danou problematikou,
- analyzovat dostupné teroristické útoky, které se staly od 11. září 2001 až do 19. února 2020,
- komparace a interpretace shromážděných informací,
- v závěru obhájit cíl, který byl stanoven na začátku práce.

7.3 Metodika práce

Teoretická část diplomové práce byla vypracována na základě studia široké škály české, ale i zahraniční literatury vztahující se k tématu terorismu a kyberterorismu, rešerši těchto zdrojů a vypracováním uceleného a přehledného souboru dané problematiky.

Praktická část obsahuje sběr informací o teroristických útocích, které se staly od 11. září 2001 do 19. února 2020. Celkový počet vypsání teroristických útoků byl 238. Celá tabulka teroristických útoků je na závěr této práce v přílohách. Všechny události byly pro věrohodnost opakovaně přezkoumány a ověřeny. Poté byly teroristické útoky

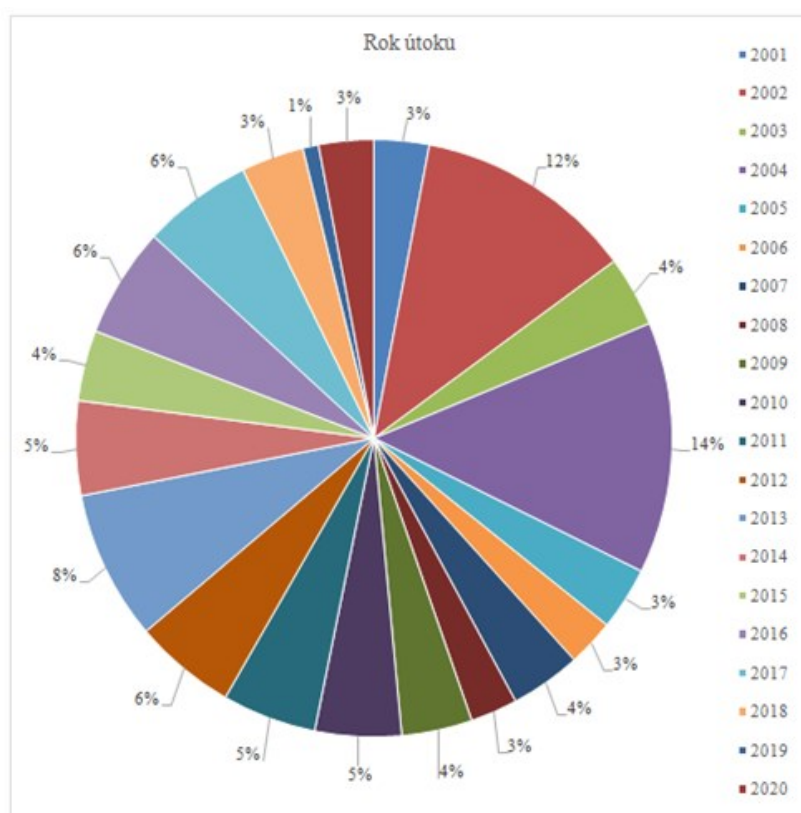
analyzovány a rozříděny do jednotlivých kategorií, které byly předem stanovené. Následné výsledky byly zaznamenány pomocí grafů v tabulkovém softwaru Microsoft Excel.

8. Praktická část

8.1 Výsledky

V následující kapitole jsou prezentovány výsledky analýzy teroristických útoků pomocí grafů, které byly vytvořeny v Microsoft Excel. Jednotlivé grafy jsou vždy založeny na jednom z pěti vybraných porovnávaných faktorů, kterými jsou: rok spáchání teroristického útoku, způsob provedení, země, kde se útok stal, počet zraněných a počet obětí.

Obrázek č. 13 - graf č. 1 (rok útoku)

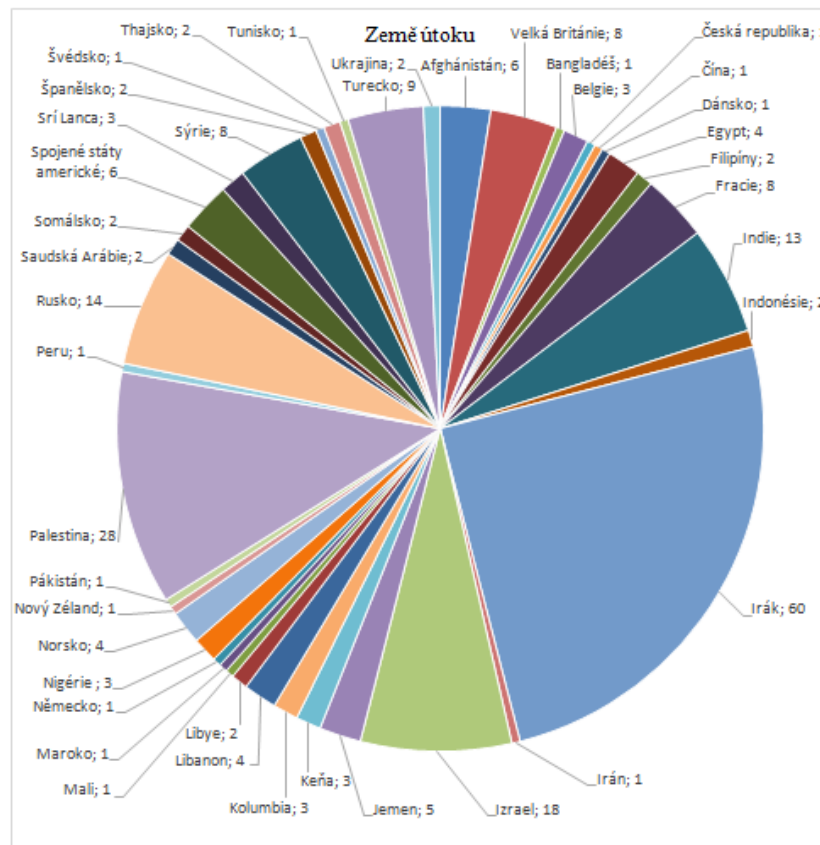

Zdroj: (autor)

Nejvíce zaznamenaných teroristických útoků bylo v roce 2004. V tomto roce se číslo útoků vyšplhalo na 32 a na grafu, který je znázorněn na obrázku č. 13, zabírá 14% celku. Dalšími důležitými roky, co se týče početného zastoupení, je rok 2002, kdy se stalo 28 (12 %) útoků, které naplňovaly známky terorismu, a rok 2013, ve kterém bylo zaznamenáno 19 (8 %) útoků. Na pomyslné opačné straně zastoupení teroristických útoků je rok 2006, 2008 a 2018. V roce 2006 a 2008 se stalo shodně 6 (3 %)

teroristických útoků. Rok 2018 měl o jeden útok více a to 7 (3%). V této souvislosti je důležité zmínit fakt, že roky 2001 a 2020 nám vše mohou zkreslit, protože analýza této diplomové práce začíná 11. zářím 2001 a končí 19. února 2020.

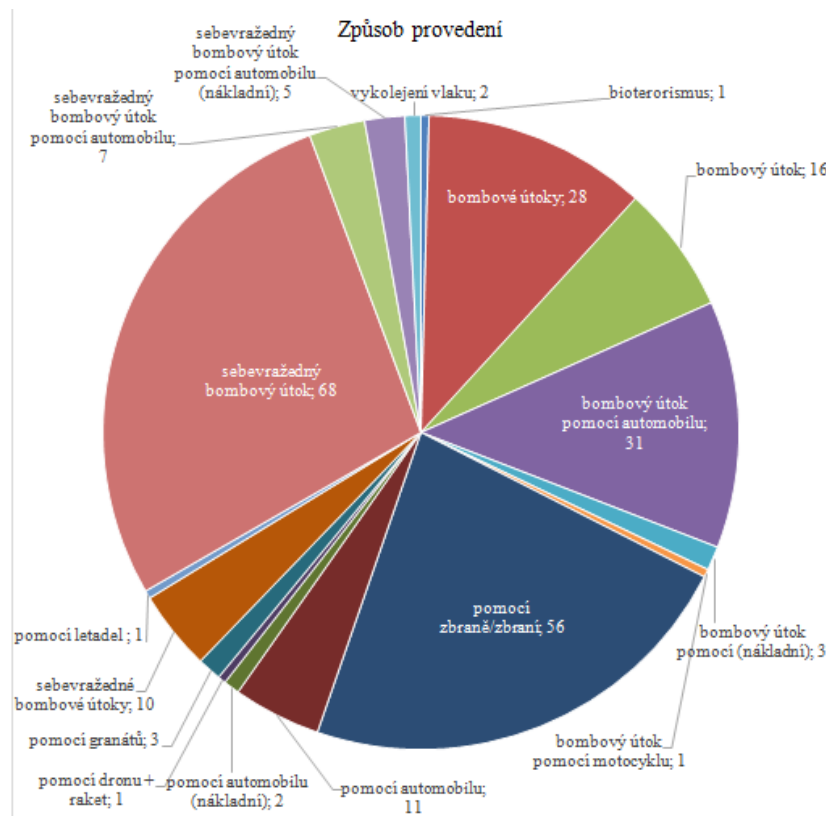
Obrázek č. 14 - graf č. 2 (země útoku)

Zdroj: (autor)

Zemí, která má největší počet zaznamenaných útoků, je Irák (viz obrázek č. 14). Při opětovném a důkladnějším vyhledávání by se číslo pravděpodobně zvětšovalo, protože Irák je zemí, kde informovanost o těchto útocích z velké části chybí. V této souvislosti se dá bohužel říci, že na tomto území se vyskytuje tolik teroristických útoků, že se o všech ani nepíše, tudíž se nikdo o nich nedozví. V naší analýze je z této země zaznamenáno 60 útoků, což je oproti ostatním zemím velký rozdíl. Na pomyslném druhém místě v počtu útoků je Palestina s 28. Další zemí, která má oproti ostatním vyšší číslo, je Izrael (18). Evropskou zemí s největším zaznamenaným počtem je Rusko (14).

Obrázek č. 15 - graf č. 3 (způsob provedení útoku)

Zdroj: (autor)

Před vyhodnocením způsobů provedení by mělo být vysvětleno, podle čeho byly teroristické útoky děleny. Po důkladném prostudování jednotlivých teroristických útoků byla vždy ke každému útoku přidělena jeho charakteristika, která byla členěna na 17 oblastí.

Těmi byly:

Bioterrorismus: způsob provedení teroristického útoku, ke kterému byla využita látka jménem Antrax, která byla posílána jako prášek v dopisech.

Bombové útoky: série dvou a více výbuchů, které byly provedeny nástražným výbušným systémem.

Bombový útok: výbuch, který byl zapříčiněn nástražným výbušným systémem.

Bombový útok pomocí automobilu: výbuch, který byl proveden nástražným výbušným systémem v automobilu.

Bombový útok pomocí automobilu (nákladní): výbuch, který byl proveden nástražným výbušným systémem v nákladním automobilu.

Bombový útok pomocí motocyklu: výbuch, který byl proveden nástražným výbušným systémem v motocyklu.

Pomocí zbraně/zbraní: jednalo se o ozbrojený útok. Většinou šlo o střelné zbraně, ale vyskytly se i útoky pomocí nože, sekery a kladiva. Tato všechna příslušenství, kterými byly páčány činy, byla zařazena do kategorie zbraní.

Pomocí automobilu: útok byl proveden automobilem, kdy útočník, který seděl uvnitř, začal najíždět do skupinek lidí.

Pomocí automobilu (nákladní): útok byl proveden nákladním automobilem, kdy útočník, který seděl uvnitř, začal najíždět do skupinek lidí.

Pomocí dronu a raket: Jeden z novějších způsobů páčání teroristických útoků, kdy útočníci využívají moderní techniky, jako je dron a samonaváděcí rakety.

Pomocí granátů: útok byl proveden jedním a více granáty.

Sebevražedné bombové útoky: výbuchy, které byly provedeny sebevražednými útočníky, kteří měli na sobě připevněný nástražný výbušný systém.

Pomocí letadel: útok byl proveden letadly, která byla přepadena a unesena.

Sebevražedný bombový útok: výbuch, který byl proveden sebevražedným útočníkem, jenž na sobě měl připevněný nástražný výbušný systém.

Sebevražedný bombový útok pomocí automobilu: výbuch, který byl proveden sebevražedným útočníkem v automobilu, který na sobě měl připevněný nástražný výbušný systém, nebo ho měl při výbuchu vedle sebe.

Sebevražedný bombový útok pomocí automobilu (nákladní): výbuch, který byl proveden sebevražedným útočníkem v nákladním automobilu, který na sobě měl připevněný nástražný výbušný systém, nebo ho měl při výbuchu vedle sebe.

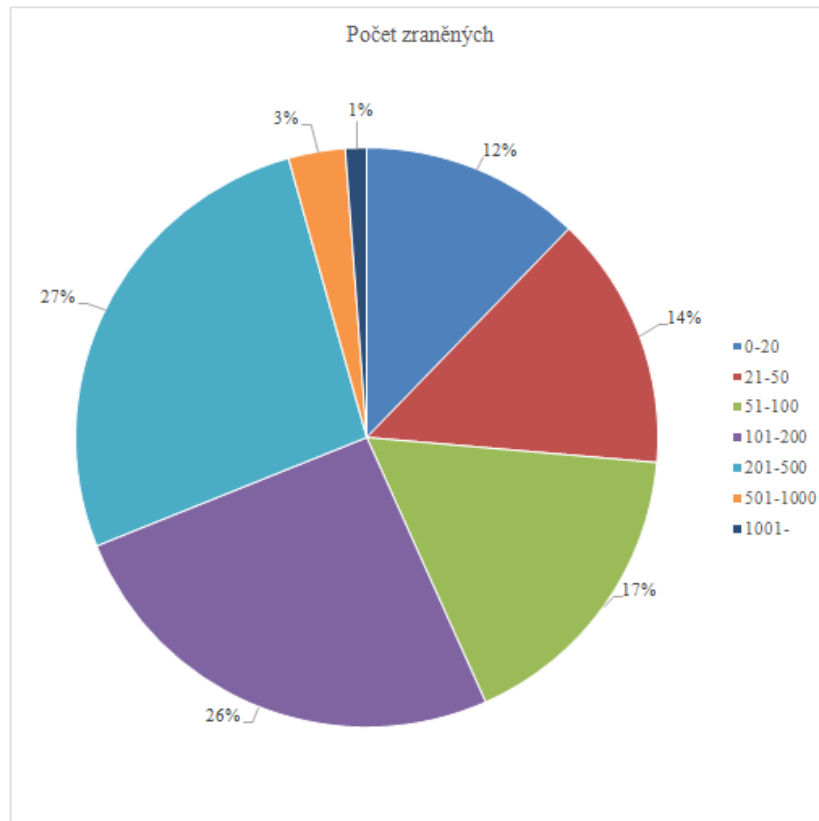
Vykolejení vlaku: jednalo se o způsob provedení, kdy se útočníci snažili různými technikami vykolejit vlak.

Nejvíce je zastoupen sebevražedný bombový útok, který se vyskytuje u 68 teroristických útoků a je znázorněn na obrázku č. 15. Hojně zastoupeným způsobem

jsou útoky za použití zbraně (56). Dalšími často vyskytujícími se způsoby jsou bombové útoky pomocí automobilu (31) a samotné bombové útoky (28).

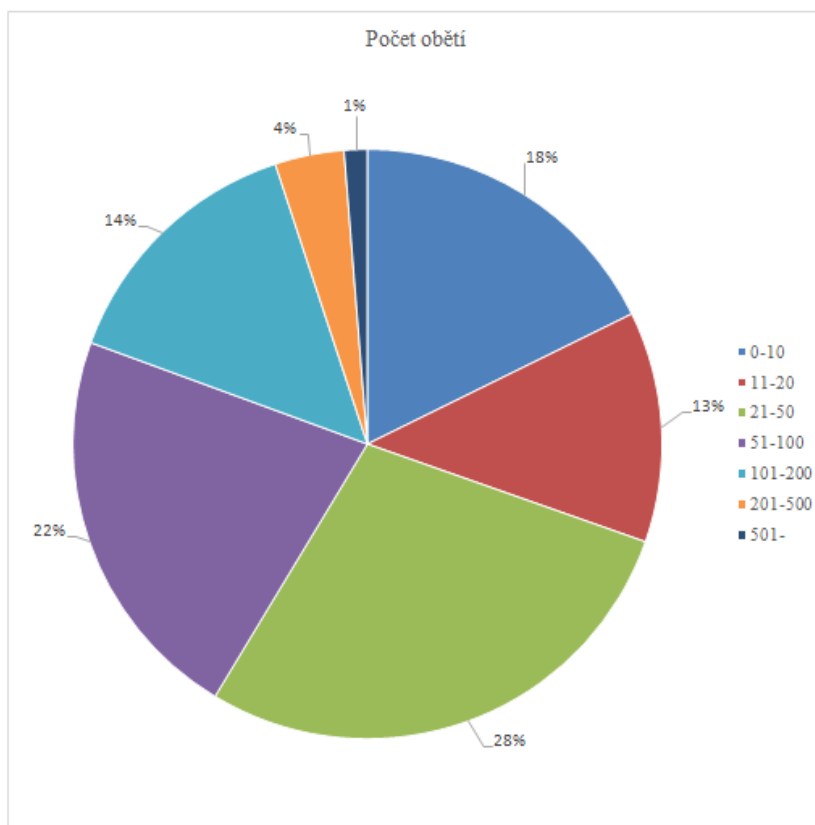
Obrázek č. 16 - graf č. 4 (počet zraněných při útoku)

Zdroj: (autor)

Kritéria na počet zraněných byla stanovena podle subjektivního názoru. Graf počtu zraněných je znázorněn na obrázku č. 16. Nejpočetnější skupinou byla ta, ve kterých bylo 201 – 500 zraněných, činila 68 útoků (27 %). Velmi podobně na tom byla kategorie se 101 – 200 osobami, které byly zraněny při 65 útocích (26%). Při sečtení těchto dvou kategorií si můžeme všimnout, že tvoří více než polovinu celého počtu sledovaných jevů.

Obrázek č. 17 - graf č. 5 (počet obětí při útoku)

Zdroj: (autor)

Stejně jako u počtu zraněných, tak i u počtu obětí jsou kritéria stanovena subjektivně. Výsledky ukazují, že největší zastoupení má kritérium počtu obětí 21-50 (67). Na druhém místě je zastoupena skupina s oběťmi v rozsahu 51 – 100 osob, které činí 52. O deset útoků méně má 0-10 obětí (42). Jak si můžeme všimnout na obrázku č. 17, kritérium 21-50 a 51-100 tvoří po součtu 50% z celého průzkumu.

9. Diskuse

9.1 Země útoku

Ačkoliv je terorismus v současnosti velkou hrozbou pro společnost, číslo teroristických útoků za rok 2018 (7 teroristických útoků) a 2019 (8 teroristických útoků) toto tvrzení nepotvrzuje. Rok 2018 patří společně s roky 2006 (6 teroristických útoků) a 2008 (6 teroristických útoků) k těm nejkolidnějším. Může se tedy zdát, že jsme v relativním bezpečí. To však může být mylná představa, protože, jak už jednou bylo zmiňováno, teroristické útoky nejdou nijak predikovat. Evropské země na rozdíl od těch asijských, jako je Irák, Palestina či Indie, patří k těm zemím, ve kterých jsou teroristické útoky sporadické.

Mezi země s největším počtem teroristických útoků zaznamenaných od 21. září 2001 do 19. února 2020 v Evropě patří:

- Rusko (14 teroristických útoků)
- Turecko (9 teroristických útoků)
- Velká Británie (8 teroristických útoků)
- Francie (8 teroristických útoků)

Tuto skutečnost potvrzuje britský průzkum prováděný Institutem pro hospodářství a mír (dále jen IEP), který vytváří každoročně žebříček nejbezpečnějších zemí světa, jenž je znázorněn níže na obrázcích č. 18 a 19. Rusko se z celkového počtu 163 zemí umístilo na 154. místě a Turecko na 150. místě. Česká republika se oproti loňskému roku polepšila o dvě pozice, obsadila 8. místo. Vypočítaný výsledný mírový index je výsledkem hodnocení 23 kategorií, jakými např. jsou míra kriminality, velikost armády a její výzbroj, dostupnost zbraní, příspěvky na mírové mise OSN, mírumilovnost demonstrací, vztahy se sousedními zeměmi, nebo také míra nátlaku politického systému na občany. Mezi nejbezpečnější země podle takto sestaveného žebříčku patří Island, Nový Zéland a Portugalsko. Naopak mezi nejvíce nebezpečné se řadí Irák, Sýrie a Afghánistán.

Obrázek č. 18 - žebříček nejbezpečnějších zemí světa pro rok 2020 (1-83 místo)

RANK	COUNTRY	SCORE	CHANGE	RANK	COUNTRY	SCORE	CHANGE	RANK	COUNTRY	SCORE	CHANGE
1	Iceland	1.078	↔	29	Poland	1.657	↓ 1	=57	Greece	1.877	↑ 8
2	New Zealand	1.198	↔	30	Estonia	1.68	↑ 3	=57	Liberia	1.877	↓ 1
3	Portugal	1.247	↔	31	Italy	1.69	↑ 6	59	Malawi	1.885	↓ 14
4	Austria	1.275	↔	32	Costa Rica	1.691	↑ 2	=60	Equatorial Guinea	1.891	↑ 10
5	Denmark	1.283	↔	33	Botswana	1.693	↓ 2	=60	The Gambia	1.891	↔
6	Canada	1.298	↔	34	Latvia	1.7	↓ 2	62	North Macedonia	1.9	↑ 2
7	Singapore	1.321	↔	35	Uruguay	1.704	↔	63	Madagascar	1.905	↓ 8
8	Czech Republic	1.337	↓ 1	36	Lithuania	1.705	↔	=64	Cyprus	1.92	↓ 2
9	Japan	1.36	↑ 2	37	Taiwan	1.707	↔	=64	Vietnam	1.92	↓ 5
10	Switzerland	1.366	↔	38	Spain	1.712	↑ 1	66	France	1.93	↓ 3
11	Slovenia	1.369	↓ 2	=39	Kuwait	1.723	↑ 5	67	Eswatini	1.934	↑ 9
12	Ireland	1.375	↔	=39	Mongolia	1.723	↑ 7	68	Oman	1.941	↑ 1
13	Australia	1.386	↔	41	United Arab Emirates	1.752	↑ 6	69	Montenegro	1.944	↓ 2
14	Finland	1.404	↔	42	United Kingdom	1.77	↓ 2	70	Kazakhstan	1.948	↓ 4
15	Sweden	1.479	↑ 3	43	Ghana	1.776	↓ 2	71	Moldova	1.95	↓ 3
16	Germany	1.494	↑ 6	44	Zambia	1.794	↑ 5	72	Jordan	1.958	↑ 3
=17	Belgium	1.496	↑ 6	45	Chile	1.804	↓ 17	73	Nepal	1.974	↓ 1
=17	Norway	1.496	↔	46	Sierra Leone	1.82	↓ 4	74	Argentina	1.978	↑ 3
19	Bhutan	1.501	↓ 4	47	Senegal	1.824	↑ 7	75	Paraguay	1.991	↑ 11
20	Malaysia	1.525	↔	48	South Korea	1.829	↑ 9	76	Dominican Republic	1.992	↑ 6
21	Netherlands	1.528	↓ 5	49	Indonesia	1.831	↓ 6	77	Sri Lanka	2.003	↓ 4
22	Romania	1.541	↑ 3	50	Laos	1.843	↓ 2	78	Cambodia	2.011	↑ 3
23	Mauritius	1.544	↑ 1	51	Serbia	1.846	↑ 1	79	Bosnia and Herzegovina	2.04	↓ 1
24	Hungary	1.559	↓ 5	52	Tanzania	1.85	↑ 6	80	Jamaica	2.041	↔
25	Slovakia	1.568	↓ 4	53	Namibia	1.861	↑ 8	81	Rwanda	2.049	↑ 4
26	Croatia	1.615	↑ 1	54	Timor-Leste	1.863	↓ 3	82	Guyana	2.05	↑ 8
27	Qatar	1.616	↑ 3	55	Albania	1.872	↓ 2	83	Morocco	2.057	↑ 1
28	Bulgaria	1.628	↓ 2	56	Panama	1.875	↓ 6				

Zdroj: (URL 23)

Obrázek č. 19 - žebříček nejbezpečnějších zemí světa pro rok 2020 (84-163 místo)

84	Peru	2.066	↑ 3	112	Djibouti	2.215	↓ 6	138	Niger	2.608	↓ 11
85	Kosovo	2.07	↓ 6	113	El Salvador	2.243	↓ 2	139	India	2.628	↑ 2
=86	Bolivia	2.074	↓ 3	114	Thailand	2.245	↓ 1	140	Colombia	2.646	↑ 3
=86	Cuba	2.074	↑ 2	115	Guatemala	2.267	↑ 1	141	Cameroon	2.65	↓ 1
88	Trinidad and Tobago	2.078	↑ 4	116	Turkmenistan	2.276	↓ 1	142	Iran	2.672	↓ 5
89	Guinea	2.082	↑ 7	=117	Algeria	2.287	↔	143	Palestine	2.699	↓ 1
90	Ecuador	2.085	↓ 17	=117	Mauritania	2.287	↑ 1	144	Mali	2.729	↔
91	Angola	2.087	↓ 2	119	Honduras	2.288	↑ 4	145	Israel	2.775	↑ 1
92	Tunisia	2.09	↓ 1	120	Azerbaijan	2.3	↑ 12	146	Lebanon	2.828	↑ 2
93	Kyrgyz Republic	2.094	↑ 2	121	United States of America	2.307	↔	147	Nigeria	2.865	↔
94	Belarus	2.111	↑ 4	122	Burkina Faso	2.316	↓ 13	148	Ukraine	2.927	↑ 1
=95	Gabon	2.116	↓ 1	123	South Africa	2.317	↑ 3	149	Venezuela	2.936	↓ 4
=95	Georgia	2.116	↑ 4	124	Republic of the Congo	2.343	↑ 1	150	Turkey	2.959	↑ 2
97	Bangladesh	2.121	↑ 7	125	Kenya	2.375	↓ 3	151	North Korea	2.962	↓ 1
98	Lesotho	2.131	↑ 5	126	Brazil	2.413	↓ 3	152	Pakistan	2.973	↑ 1
=99	Armenia	2.135	↑ 15	127	Myanmar	2.424	↑ 2	153	Sudan	3.043	↓ 2
=99	Mozambique	2.135	↑ 2	128	Saudi Arabia	2.443	↑ 3	154	Russia	3.049	↔
=101	Guinea-Bissau	2.157	↑ 9	129	Philippines	2.471	↑ 6	155	Central African Republic	3.237	↑ 3
=101	Papua New Guinea	2.157	↓ 5	130	Egypt	2.481	↓ 2	156	Democratic Republic of the Congo	3.243	↔
103	Uzbekistan	2.158	↓ 1	131	Zimbabwe	2.485	↓ 1	157	Libya	3.258	↔
104	China	2.166	↓ 4	132	Burundi	2.506	↑ 6	158	Somalia	3.302	↓ 3
105	Cote d'Ivoire	2.169	↑ 7	133	Ethiopia	2.526	↑ 3	159	Yemen	3.411	↔
106	Benin	2.182	↓ 35	134	Chad	2.538	↓ 1	160	South Sudan	3.447	↑ 1
107	Tajikistan	2.188	↑ 1	135	Nicaragua	2.553	↓ 15	161	Iraq	3.487	↓ 1
108	Togo	2.201	↓ 3	136	Eritrea	2.567	↑ 3	162	Syria	3.539	↔
109	Uganda	2.202	↓ 3	137	Mexico	2.572	↓ 3	163	Afghanistan	3.644	↔
110	Bahrain	2.209	↑ 9								
111	Haiti	2.211	↓ 18								

Zdroj: (URL 23)

9.2 Způsob provedení

V roce 2020 byl zaznamenán první útok pomocí nové vyspělé techniky, kterou byl dron. Dá se očekávat, že tento druh páchání terorismu se bude vyskytovat mnohem častěji, protože v dnešní společnosti lze kvalitní dron, který by dokázal unést například výbušný nástražný systém, získat dá se říci na počkání. Jeden takový je znázorněn níže na obrázku č. 20. Tento typ dronu unese až 90 kilogramů. Při tomto způsobu provedení může anonymní útočník napáchat velké škody na životě, zdraví, ale i na majetku na delší vzdálenost, kterou technika bezpečně zvládne. (URL 15)

Obrázek č. 20 - dron dauntless

Zdroj: (URL 15)

Jedním z často vyskytujícím se a velmi nebezpečným způsobem páchání, kterému se dá těžko zabránit, je teroristický útok pomocí automobilu. Útočník, který sedí za volantem, se rozjede proti skupince občanů, jež mají nepatrnou šanci na včasnou reakci. Jedním z řešení pro předejití těmto útokům by mohla být bariéra proti automobilům. Tento způsob zabezpečení už se na spoustě míst zavedl, bohužel ale většinou tyto bariéry odolají pouze osobním automobilům. Když se však rozjede proti bariéře kamion, nemá způsob zabezpečení velký účinek. Řešením by mohla být nová revoluční bariéra, kterou vyvinula americká společnost **Texas A&M Transportation Institute**. Tento způsob zabezpečení byl několikrát testován proti plně naloženým nákladním automobilům a vždy úspěšně obstál.

Obrázek č. 21 - ocelový oblouk

Zdroj: (URL 14)

Americká společnost Texas A&M Transportation Institute tvrdí, že se jedná o neúčinnější ochranu pro teroristickým útokům pomocí automobilů jak osobních, tak i nákladních, které mohou obsahovat výbušninu. Tento 7,3 metru široký ocelový oblouk znázorněný na obrázku č. 21 ukotvený necelý půl metr v zemi vydržel při testech náraz nákladního automobilu při rychlosti 80 km/h. Projekt na výrobu těchto bariér je dokonce podporován Ministerstvem zahraničních věcí Spojených států amerických společně s dalšími bezpečnostními agenturami a zařízeními. (URL 14)

Nejen silniční doprava, ale i ta letecká se snaží stále vylepšovat a zdokonalovat ochranu nejen v letadlech, ale hlavně na letištích a v jejich prostorách. Největší událostí, při které si svět uvědomil důležitost bezpečnosti na letištích, měla bezesporu ta z 11. září 2001, kdy se odehrál prozatím největší teroristický útok, při kterém byla využita 4 letadla. Z důvodu vyšší bezpečnosti se proto evropská i světová letiště odhodlala k mnohým bezpečnostním opatřením. I Letiště Václava Havla prošlo v posledním desetiletí výraznými obměnami a vylepšeními. Mezi hlavní kontroly bezpečnosti patří kamerový systém CCTV, systém detekce radioaktivního záření, výcvik personálu ve střelecké přípravě, kontrola podezřelých předmětů a chemických látek, ochrana vnějších hranic letiště a další.

Teroristické útoky jsou páčány nejen v silniční a letecké dopravě, ale i v té železniční. Útoky jsou nejčastěji provedeny vykolejením jedoucího vlaku. K takovýmto pokusům

dochází po celém světě a ani ČR není výjimkou. K několika případům došlo i na našem území. Jednalo se ale vždy o neúspěšné pokusy, pachatelé byli dopadeni.

9.3 Počet zraněných a obětí

Při analýze teroristických útoků se ukázalo, že nejčastější počet zraněných při útocích je 201-500, který byl zaznamenán 68x (27%). Velmi podobně na tom byla kategorie zraněných 101-200 s 65 útoky (26%). Počet obětí byl nejčastěji zaznamenán u kategorie 21-50 a to 67x (28%).

10. Závěr

Cílem diplomové práce byl popis podstaty, historie a typologie terorismu, dále přiblížení a popis problematiky kyberterorismu a také analýza dostupných teroristických útoků, které se staly od 11.zář 2001 do 19. února 2020.

Problematika terorismu je velmi rozsáhlé téma, proto se definice a názory odborníků mnohdy liší. Jako vše na tomto světě, tak i terorismus prošel svým vývojem. Při prvních teroristických útocích byli oběťmi často konkrétní lidé, kteří byli většinou vysoce postavenými státními představiteli, nebo mediálně známými osobnostmi. Postupně se stávali oběťmi nezúčastnění civilisté, kteří byli ve špatný čas na špatném místě. Neměnily se pouze cíle, ale i metody, kterými byly činy páčány. Od tradičních teroristických metod, jako je vydírání, braní rukojmích, atentáty, se začaly ve velké míře vyskytovat bombové útoky, které mnohdy nesly sebevražedné aspekty.

Pro současné teroristy či teroristické skupiny už není důležité jen vyvolat strach ve společnosti, ale způsobit i velké škody nejen na majetku, ale hlavně na životech a zdraví zasažených občanů. Z tohoto důvodu musíme terorismus považovat za jednu z největších bezpečnostních hrozeb současnosti. Největší výhodou terorismu je jeho anonymita a nepředvídatelnost, protože nemá žádné stabilní místo či základnu a může se vyskytovat kdekoliv. Proto je také velmi obtížné odhadnout jeho další potenciální cíl.

Na závěr diplomové práce by mělo být zmíněno, že velkým nebezpečím se v poslední době ukazuje kyberterorismus, který díky modernějším technologiím zvětšuje své možnosti a zdokonaluje způsoby páčání. Příkladem a varováním pro ČR mohou být kybernetické útoky, které se přihodily během pandemie koronaviru v roce 2020. Většinou se jednalo o útoky na zdravotnická centra, jako byla nemocnice v Benešově či Brně. Kybernetické útoky také zaznamenala Psychiatrická nemocnice Kosmonosy na Mladoboleslavsku a také státní podnik Povodí Vltavy. Neznámí hakři se také pokoušeli napadnout IT infrastrukturu Letiště Václava Havla, která ale díky kvalitní IT ochraně útok eliminovala.

11. Seznam zdrojů

11.1 Literatura

1. ANTUŠÁK, E., KOPECKÝ, Z. *Úvod do teorie krizového managementu*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2002. ISBN 80-245-0340-9.
2. ANTUŠÁK, E., VILÁŠEK, J. *Základy teorie krizového managementu*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3443-2.
3. BALDI, S., GELBSTEIN, E., KURBALIJA, J. 2003. *Hactivism, CyberTerrorism and Cyberwar: The Activities of the Uncivil Society in Cyberspace*. Ženeva: DiploFoundation
4. BRZYBOHATÝ, M. *Terorismus a my*. Praha: ComputerPress, 2001. 153-154 s. ISBN 80-7226-584-9
5. BRZYBOHATÝ, M. *Terorismus I*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-1-7.
6. BRZYBOHATÝ, M. *Terorismus II*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-4-1.
7. BRZYBOHATÝ, M. *Úvod do problematiky terorismu a antiterorismu*. Praha: Policejní akademie České republiky, 1995. ISBN 80-85981-13-0.
8. CASTELLS, M. 2003. *The Internet Galaxy: Reflections on the Internet, Business, and Society*. Oxford: Oxford University Press. ISBN 0199255776.
9. CORTE IBÁÑEZ, Luis de la. *Logika terorismu*. Přeložil Jana NOVOTNÁ. Praha: Academia, 2009. ISBN 978-80-200-1724-6.
10. FIALA, M., VILÁŠEK, J. *Vybrané kapitoly z ochrany obyvatelstva*. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1856-2.
11. GIBSON, W. 2011. *Neuromancer*. London: HarperCollins. ISBN 9788071933182.
12. JUERGENSMEYER, M. *Teror v mysli boží: globální vzestup náboženského násilí*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2007. Politika a náboženství. ISBN 978-80-7325-109-3.
13. KROUPA, M., ŘÍHA, M. *Ochrana obyvatelstva*. Praha: Armex, 2006. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. ISBN 80-86795-33-0.

14. LINHART, P., ROUDNÝ, R. *Ochrana obyvatelstva a terorismus*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2009. Distanční opora. ISBN 978-80-7395-165-8.
15. NEKOLA, D. *Islám a terorismus*. V Pstruží: Lukáš Lhořan, 2017. ISBN 978-80-906030-8-0.
16. ŘEHÁK, D., FOLTIN, P., STOJAR, R. *Vybrané aspekty soudobého terorismu*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - Agentura vojenských informací a služeb, 2008. ISBN 978-80-7278-443-1.
17. SKALSKÁ, K., HANUŠKA, Z., DUBSKÝ, M. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana: modul I*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. ISBN 978-80-86640-59-4.
18. SOULEIMANOV, E. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010. Sociologické aktuality. ISBN 978-80-7419-038-4.
19. SVOJTKA & CO. *Encyklopedie světový terorismus*. Praha: Svojka, 2001. ISBN 80-7237-340-4.
20. SVOJTKA & CO., *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: 2001. ISBN 80-7237-340-4.
21. VILÁŠEK, J. *Krizové řízení*. V Praze: Karolinum, 2009. ISBN 978-80-246-1723-7.
22. VILÁŠEK, J., FIALA, M., VONDRÁŠEK, D. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2477-8.
23. VILÁŠEK, J., FUS, J. *Krizové řízení v ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2170-8.

11.2 Elektronické zdroje:

1. URL₁:<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/terrorism> [cit. 2020-05-10].
2. URL₂:<https://citaty.net/klicova-slova/bezpeci/> [cit. 2020-05-10].
3. URL₃:<https://citaty.net/vyhledavani/?h=n%C3%A1zor> [cit. 2020-05-10].
4. URL₄:<https://citaty.net/vyhledavani/?h=strach> [cit. 2020-05-10].
5. URL₅:<https://cs.wikipedia.org/wiki/Extremismus> [cit. 2020-05-10].
6. URL₆: <https://www.bis.cz/terorismus/> [cit. 2020-05-15].
7. URL₇ <https://citaty.net/vyhledavani/?h=definice> [cit. 2020-05-15].
8. URL₈:<http://www.mvcr.cz/clanek/ochrana-mekkych-cilu.aspx> [cit. 2020-05-15].

9. URL₉:<http://www.tlp-emergency.com/pkpski.html> [cit. 2020-05-15].
10. URL₁₀:<http://searchsecurity.techtarget.com/definition/cyberterrorism> [cit. 2020-05-16].
11. URL₁₁:<http://www.mvcr.cz/cthh/clanek/stupne-ohrozeni-terorismem.aspx> [cit. 2020-05-16].
12. URL₁₂:<https://citaty.net/citaty/270601-jim-morrison-kdo-ovlada-media-ovlada-mysl/> [cit. 2020-05-16].
13. URL₁₃:<https://www.mvcr.cz/clanek/kyberneticky-terorismus-kyberterorismus.aspx> [cit. 2020-05-16].
14. URL₁₄:<https://www.auto.cz/brutalne-ucinna-bariera-pro-nakladni-vozidla-video-83345> [cit. 2020-05-17].
15. URL₁₅:<https://www.stopplusjednicka.cz/letajici-silak-vykonny-dron-dauntless-unese-az-90-kilogramu-nakladu> [cit. 2020-05-17].
16. URL₁₆:https://www.vlada.cz/assets/urad-vlady/poskytovani-informaci/poskytnute-informace-na-zadost/Priloha_6_Material_2.pdf [cit. 2020-05-30].
17. URL₁₇:https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/zebricek-cesko-mir.A200610_164152_zahranicni_bur [cit. 2020-05-30].
18. URL₁₈:<https://www.vlada.cz/cz/ppov/brs/cinnost/zaznamy-z-jednani/zaznam-z-33--schuze-brs-konane-dne-22--1--2002-19341/> [cit. 2020-05-30].
19. URL₁₉:https://www.denik.cz/ze_sveta/nasledky-jaderne-exploze-pronasleduji-prezivsi-dodnes-20150806.html [cit. 2020-05-30].
20. URL₂₀:https://www.tyden.cz/fotogalerie/vyroci-svrzeni-bomb-na-hirosimu-a-nagasaki_4783/353970/ [cit. 2020-06-14].
21. URL₂₁:https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/bagdad-utoky-nova-bilance-dveste-mrtvych.A160704_093347_zahranicni_kha [cit. 2020-06-14].
22. URL₂₂: <https://www.dotyk.cz/magazin/tajemne-pozadi-zari20110912.html> [cit. 2020-06-14].
23. URL₂₃:http://visionofhumanity.org/app/uploads/2020/06/GPI_2020_web.pdf [cit. 2020-06-14].
24. URL₂₄:<https://faculty.nps.edu/dedennin/publications/Testimony-Cyberterrorism2000.htm> [cit. 2020-06-14].
25. URL₂₅: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/55779> [cit. 2020-06-20].

26. URL₂₆:<https://www.vlada.cz/cz/ppov/brs/pracovni-vybory/uvodni-stranka---pracovni-vybory-18342/> [cit. 2020-06-20].

11.3 Akademické práce:

1. FRIEDRICHOVÁ, I. *Změna v chápání nových bezpečnostních hrozeb: komparace bezpečnostních strategií OSN, EU A USA*. Praha, 2006. 89 s. Diplomová práce na UK FSV. Vedoucí diplomové práce JUDr. PhDr. Tomáš Karásek, Ph.D.
2. HYBŠ, J. *Terorismus jako politický nástroj strachu*. Praha, 2012. 54 s. Bakalářská práce na UK FTVS. Vedoucí bakalářské práce Ing. et Mgr. Miloš Fiala, Ph.D.
3. JANČÍK, D. *Terorismus největší hrozba 21. století*. Praha, 2018. Bakalářská práce. Karlova univerzita, Fakulta tělesné výchovy a sportu. Vedoucí práce Mgr. Ing. Miloš Fiala, Ph.D.
4. KRÁLIK, T. *Problematika terorismu a její souvislosti*. Brno, 2011. 53 s. Bakalářská práce na VUT FCH. Vedoucí bakalářské práce doc. Ing. Jaromír Novák, CSc.
5. KUBÍKOVÁ, S. *Návrh koncepce ochrany obyvatelstva v kontextu novodobých hrozeb*. Ostrava, 2014. Diplomová práce. Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava.
6. LATOŇ, P. *Kyberterorismus - mediální hrozba*. Praha, 2013. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií, Katedra elektronické kultury a sémiotiky. Vedoucí práce Zbořil, Zdenek.
7. ŘEZNÍČEK, K. *Terorismus v Evropě*. České Budějovice, 2016. 125 s. Diplomová práce na JČU ZSF. Vedoucí diplomové práce Ing. Lenka Brehovská, Ph.D.
8. VÁŇA, L. *Terorismus ve 21. století - aktivní střelec*. Praha, 2018. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu, Technické a úpolové sporty. Vedoucí práce Fiala, Miloš.
9. VYHNÁLKOVÁ, L. *Boj proti mezinárodnímu terorismu na globální a regionální úrovni: srovnání OSN a EU*. Praha, 2006. 100 s. Diplomová práce na UK FSV. Vedoucí diplomové práce JUDr. PhDr. Tomáš Karásek, Ph.D.
10. ZAPLETALOVÁ, J. *Bezpečnostní hrozby 21. století v podmínkách Evropské unie*. Uherské Hradiště, 2013. 47 s. Bakalářská práce na UTB FLKR. Vedoucí bakalářské práce Ing. Ján Káčer, Ph.D.

11.4 Legislativní prameny:

1. Ústavní zákon č.1/1993 Sb., ústava České republiky
2. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky
3. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)
4. Zákon č. 2/1969 Sb., České národní rady o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky
5. Zákon č. 153/1994 Sb. o zpravodajských službách České republiky
6. Zákon č. 154/1994 Sb., o bezpečnostní informační službě
7. Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví
8. zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů
9. Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů
10. Zákon č. 289/2005 Sb., o vojenském zpravodajství
11. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky
12. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník
13. Zákon č. 368/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
14. Zákon č. 205/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů (zákon o kybernetické bezpečnosti), ve znění zákona č. 104/2017 Sb., a některé další zákony
15. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému

12. Obrázky a tabulky

12.1 Obrázky

Obrázek č. 1 - pojmy hrozba a riziko.....	16
Obrázek č. 2 - průběh působení hrozby	17
Obrázek č. 3 - teroristický útok 11. září 2001	22
Obrázek č. 4 - možná typologie terorismu.....	33
Obrázek č. 5 - bombový útok v Iráku 14. srpna 2007	36
Obrázek č. 6 - první stupeň ohrožení terorismem.....	40
Obrázek č. 7 - druhý stupeň ohrožení terorismem.....	41
Obrázek č. 8 - třetí stupeň ohrožení terorismem.....	41
Obrázek č. 9 - trojúhelník hrozeb	43
Obrázek č. 10 - Hirošima a Nagasaki	44
Obrázek č. 11 - atomový hřib	45
Obrázek č. 12 - Yin a Yang kyberprostoru.....	49
Obrázek č. 13 - graf č. 1 (rok útoku)	53
Obrázek č. 14 - graf č. 2 (země útoku)	54
Obrázek č. 15 - graf č. 3 (způsob provedení útoku)	55
Obrázek č. 16 - graf č. 4 (počet zraněných při útoku)	57
Obrázek č. 17 - graf č. 5 (počet obětí při útoku).....	58
Obrázek č. 18 - žebříček nejbezpečnějších zemí světa pro rok 2020 (1-83 místo)	60
Obrázek č. 19 - žebříček nejbezpečnějších zemí světa pro rok 2020 (84-163 místo) ...	60
Obrázek č. 20 - dron dauntless.....	61
Obrázek č. 21 - ocelový oblouk.....	62

12.2 Tabulky

Tabulka č. 1 - trestné činy se znaky terorismu na území ČR 1990-2002	37

13. Přílohy

Rok	Datum	Jak byl proveden ?	Země	Zraněno	Oběti
2001	11.9.2001	sebevražedné útoky pomocí letadel	Spojené státy americké (New York)	6000+	2996
2001	18.9.2001	bioterrorismus (antrax)	Spojené státy americké (New York)	22	5
2001	1.10.2001	sebevražedné bombové útoky	Indie (Srinagar)	60	38
2001	4.11.2001	pomocí zbraní	Izrael (Jeruzalém)	45	2
2001	1.12.2001	sebevražedné bombové útoky pomocí automobilu	Izrael	188	11
2001	12.12.2001	bombové útoky, pomocí zbraní	Palestina (West Bank)	30	11
2001	13.12.2001	pomocí zbraní	Indie (Nové Dillí)	18	9
2002	17.1.2002	pomocí zbraní	Izrael (Hadera)	33	6
2002	22.1.2002	pomocí zbraní	Indie (Kalkata)	20	5
2002	25.1.2002	bombové útoky	Kolumbie (Bogota)	28	5
2002	30.1.2002	bombový útok pomocí automobilu	Kolumbie (Florenca)	40	5
2002	16.2.2002	sebevražedné bombové útoky	Palestina (Karnei Shomron)	27	3
2002	2.3.2002	sebevražedné bombové útoky	Izrael (Jeruzalém)	50+	11
2002	5.3.2002	pomocí zbraní	Izrael (Tel Aviv)	15	3
2002	9.3.2002	sebevražedné bombové útoky	Izrael (Jeruzalém)	54	11
2002	20.3.2002	sebevražedné bombové útoky	Izrael (Afula)	27	7
2002	21.3.2002	bombový útok pomocí automobilu	Peru (Lima)	30	9
2002	27.3.2002	sebevražedný bombový útok	Izrael (Netanji)	140	30
2002	30.3.2002	sebevražedný bombový útok, pomocí zbraní	Indie (Jammu)	20	11
2002	7.4.2002	bombové útoky	Kolumbia (Villavicencio)	70	12
2002	11.4.2002	bombový útok pomocí automobilu	Tunisko (Djerba)	30+	19
2002	12.4.2002	sebevražedné bombové útoky	Izrael (Jeruzalém)	104	6
2002	9.5.2002	bombové útoky	Rusko (Kaspiysk)	133	44
2002	14.5.2002	pomocí zbraní	Indie (Kaluchak)	47	31
2002	5.6.2002	bombový útok pomocí automobilu	Izrael (Afula)	38	17
2002	18.6.2002	sebevražedné bombové útoky	Izrael (Jeruzalém)	74+	19

2002	31.7.2002	bombové útoky	Izrael	100+	9
2002	19.8.2002	pomocí zbraní (sestřelení letadla)	Rusko (Khankala)	31	127
2002	5.9.2002	bombový útok pomocí automobilu	Afghánistán (Kábul)	167	30
2002	10.9.2002	vykolejení vlaku	Indie (Rafiganj)	150+	130+
2002	12.10.2002	bombové útoky	Indonésie (Bali)	209	202
2002	26.10.2002	pomocí zbraní	Rusko (Moskva)	640	169
2002	21.11.2002	sebevražedné bombové útoky	Izrael (Jeruzalém)	50+	11
2002	24.11.2002	sebevražedné bombové útoky, pomocí zbraní	Indie (Jammu)	45	14
2002	21.12.2002	vykolejení vlaku	Indie (Kurnool)	80	20
2002	27.12.2002	bombový útok pomocí automobilu	Rusko (Grozny)	210	83
2003	5.1.2003	sebevražedný bombový útok	Izrael (Tel Aviv)	100+	23
2003	7.2.2003	bombový útok pomocí automobilu	Kolumbie	200+	36
2003	5.3.2003	sebevražedný bombový útok	Izrael	53	17
2003	12.5.2003	pomocí zbraní, sebevražedný bombový útok	Saudská Arábie	160	39
2003	12.5.2003	pomocí automobilu (nákladní)	Rusko	200+	59
2003	25.8.2003	bombové útoky	Indie	244	52
2003	27.10.2003	sebevražedný bombový útok	Irák	244	35
2003	15.11.2003	bombový útok pomocí automobilu	Turecko (Istanbul)	700+	57
2003	5.12.2003	bombové útoky	Rusko	170+	46
2004	4.1.2004	bombový útok pomocí motocyklu	Filipíny	87	14
2004	29.1.2004	bombové útoky	Izrael (Jeruzalém)	50	11
2004	1.2.2004	sebevražedný bombový útok	Irák (Erbil)	221	117
2004	6.2.2004	bombový útok	Rusko (Moskva)	120	41
2004	10.2.2004	sebevražedný bombový útok	Irák (Bagdád)	67	55
2004	2.3.2004	sebevražedný bombový útok	Irák (Bagdád)	320	65
2004	2.3.2004	sebevražedný bombový útok	Irák (Karbala)	233	106
2004	11.3.2004	bombové útoky	Španělsko (Madrid)	2057	191
2004	21.4.2004	sebevražedný bombový útok	Irák (Basra)	200	73

2004	7.5.2004	sebevražedný bombový útok	Pákistán	125	24
2004	9.5.2004	bombové útoky	Rusko (Grozny)	56	10
2004	30.5.2004	pomocí zbraní	Saúdská Arábie (Rijád)	25	22
2004	31.5.2004	bombové útoky	Pákistán	50	21
2004	24.6.2004	bombové útoky	Irák (Mosul)	220	62
2004	27.6.2004	bombové útoky	Irák (Hilah)	22	40
2004	28.7.2004	sebevražedný bombový útok	Irák (Baqouba)	56	70
2004	3.8.2004	pomocí automobilu (nákladní)	Irák (Bagdád)	138	70
2004	21.8.2004	pomocí granátů	Bangladěš (Dhaka)	300+	24
2004	31.8.2004	bombový útok pomocí automobilu	Izrael (Beersheba)	85	16
2004	1.9.2004	bombové útoky	Beslan (Rusko)	783	334
2004	11.9.2004	bombový útok pomocí automobilu	Irák (Bagdád)	114	47
2004	30.9.2004	bombové útoky	Irák (Bagdád)	131	41
2004	1.10.2004	bombové útoky	Pákistán (Islamabad)	50	30
2004	7.10.2004	bombový útok pomocí automobilu	Egypt (Ras al-Shitan)	171	34
2004	7.10.2004	bombový útok pomocí automobilu	Pákistán	100	38
2004	6.11.2004	bombové útoky	Irák (Samarra)	62	42
2004	9.11.2004	pomocí zbraní	Irák (Baqubah)	32	45
2004	13.12.2004	bombový útok	Filipíny	58	15
2004	14.12.2004	pomocí zbraní	Irák (Basra-Bagdád)	40	20
2004	19.12.2004	bombový útok pomocí automobilu	Irák (Karbala)	50	14
2004	19.12.2004	bombový útok pomocí automobilu	Irák (Najaf)	91	50
2004	21.12.2004	sebevražedný bombový útok	Irák (Mosul)	72	22
2004	28.12.2004	bombový útok	Irák (Tikrit)	18	41
2005	17.2.2005	bombový útok pomocí automobilu	Thajsko	40	7
2005	4.5.2005	sebevražedný bombový útok	Irák (Erbil)	150	60
2005	28.5.2005	bombové útoky	Indonésie (Sulawesi)	90	22
2005	7.7.2005	sebevražedný bombový útok	Velká Británie (Londýn)	700+	56
2005	16.7.2005	sebevražedný bombový útok	Irák (Musayyib)	150	100
2005	23.7.2005	bombové útoky	Egypt (Sharm el-Sheikh)	150	64+
2005	29.10.2005	bombové útoky	Indie (Dilí)	210	62
2005	18.11.2005	bombový útok pomocí automobilu	Irák (Khanaqin)	100+	74+

2006	5.1.2006	sebevražedný bombový útok	Irák (Karbala)	120+	120+
2006	7.3.2006	bombové útoky	Indie (Varanasi)	101	28
2006	7.4.2006	sebevražedný bombový útok	Irák (Bagdád)	160	85
2006	11.4.2006	sebevražedný bombový útok	Pákistán (Karáčí)	80	63
2006	11.7.2006	bombové útoky	Indie (Bombaj)	714	209
2006	16.10.2006	sebevražedný bombový útok pomocí automobilu (nákladní)	Srí Lanka (Habarana)	150+	100+
2007	16.1.2007	sebevražedný bombový útok	Irák (Bagdád)	170	70
2007	22.1.2007	bombové útoky	Irák (Bagdád)	160	88
2007	3.2.2007	sebevražedný bombový útok pomocí automobilu (nákladní)	Irák (Bagdád)	339	135
2007	27.3.2007	sebevražedný bombový útok pomocí automobilu (nákladní)	Irák (Tal Afar)	347	152
2007	18.4.2007	bombový útok pomocí automobilu	Irák (Bagdád)	251	198
2007	19.6.2007	bombový útok pomocí automobilu (nákladní)	Irák	204	75
2007	30.6.2007	pomocí automobilu	Velká Británie (Glasgow)	2	1
2007	14.8.2007	bombový útok pomocí automobilu	Irák	1562	796
2007	18.10.2007	sebevražedný bombový útok	Pákistán (Karáčí)	387	136
2008	1.2.2008	sebevražedný bombový útok	Irák (Bagdád)	200+	98
2008	7.7.2008	bombový útok pomocí automobilu	Afghánistán (Kábul)	150+	58
2008	6.9.2008	sebevražedný bombový útok	Pákistán (Peshawar)	80+	50+
2008	20.9.2008	bombový útok	Pákistán (Islámábád)	266	53
2008	10.10.2008	sebevražedný bombový útok pomocí automobilu (nákladní)	Pákistán (Orakzai)	100+	113
2008	29.11.2008	bombový útok	Indie (Bombaj)	300+	174
2009	4.1.2009	sebevražedný bombový útok	Irák (Bagdád)	79	35
2009	8.2.2009	sebevražedný bombový útok	Srí Lanka (Vishvamadu)	90	30

2009	3.3.2009	pomocí zbraní	Pákistán (Láhaur)	9	8
2009	24.4.2009	sebevražedný bombový útok	Irák (Bagdád)	125	60
2009	20.6.2009	bombový útok pomocí automobilu (nákladní)	Irák (Taza)	185	73
2009	24.6.2009	bombový útok	Irák (Bagdád)	100+	72
2009	25.10.2009	bombový útok pomocí automobilu	Irák (Bagdád)	520+	155
2009	28.10.2009	bombový útok	Pákistán (Pěšávar)	213	117
2009	8.12.2009	bombové útoky	Irák (Bagdád)	448	127
2010	1.1.2010	bombový útok	Pákistán (Shah Hasan Khel)	100+	105
2010	12.3.2010	sebevražedný bombový útok	Pákistán (Lahore)	190+	72+
2010	29.3.2010	sebevražedný bombový útok	Rusko (Moskva)	88	40
2010	4.4.2010	sebevražedný bombový útok	Irák (Bagdád)	224	42
2010	23.4.2010	bombové útoky	Irák (Bagdád)	145+	85
2010	28.5.2010	pomocí granatů, pomocí zbraní	Pákistán (Lahore)	120+	94
2010	1.7.2010	sebevražedný bombový útok	Pákistán (Lahore)	200+	50
2010	7.7.2010	sebevražedný bombový útok	Irák (Bagdád)	400+	70+
2010	9.7.2010	sebevražedný bombový útok	Pákistán	120+	105
2010	15.7.2010	sebevražedný bombový útok	Irán	300+	28
2010	17.8.2010	sebevražedný bombový útok	Irák (Bagdád)	170+	69+
2011	15.1.2011	pomocí zbraní	Pákistán (Karáčí)	40+	39
2011	24.1.2011	sebevražedný bombový útok	Rusko (Domodědov)	180	35
2011	28.1.2011	bombový útok pomocí automobilu	Irák (Bagdád)	78	48
2011	3.4.2011	sebevražedný bombový útok	Pákistán	100+	50+
2011	28.4.2011	sebevražedný bombový útok	Maroko (Marrákeš)	23	17
2011	5.5.2011	bombový útok pomocí automobilu	Irák	75	21
2011	13.5.2011	sebevražedný bombový útok	Pákistán (Charsadda)	140	80
2011	22.7.2011	bombový útok, pomocí zbraní	Norsko (Oslo, Utøya)	319+	77
2011	15.8.2011	sebevražedný bombový útok	Irák	273	62

		pomocí automobilu			
2011	19.8.2011	sebevražedný bombový útok	Pákistán	100+	48+
2011	4.11.2011	sebevražedný bombový útok, pomocí zbraní	Nigérie	100+	100+
2011	22.12.2011	bombové útoky	Irák (Bagdád)	185	63
2012	5.1.2012	sebevražedný bombový útok	Irák (Bagdád)	149	73+
2012	6.1.2012	sebevražedný bombový útok	Sýrie	63+	26+
2012	14.1.2012	sebevražedný bombový útok	Irák (Basra)	141	55
2012	10.2.2012	sebevražedný bombový útok pomocí automobilu	Sýrie (Aleppo)	235	28
2012	17.2.2012	bombový útok pomocí automobilu	Sýrie	140	27
2012	31.2.2012	bombové útoky	Thajsko	321	16
2012	23.2.2012	sebevražedný bombový útok, pomocí zbraní	Irák (Bagdád)	200+	60
2012	22.3.2012	pomocí zbraní	Francie (Montauban, Toulouse)	5	8
2012	10.5.2012	sebevražedný bombový útok pomocí automobilu	Sýrie	400	55
2012	21.5.2012	sebevražedný bombový útok	Jemen	350+	120+
2012	13.6.2012	bombové útoky, pomocí zbraní	Irák (Bagdád)	312	93
2012	3.10.2012	sebevražedný bombový útok	Sýrie (Aleppo)	100	48
2012	31.12.2012	bombové útoky, pomocí zbraní	Irák	125	39
2013	10.1.2013	sebevražedný bombový útok	Pákistán (Quetta)	270+	126
2013	3.2.2013	sebevražedný bombový útok pomocí automobilu	Irák (Kirkuk)	111	42
2013	16.2.2013	bombové útoky	Pákistán (Quetta)	190	84
2013	21.2.2013	bombový útok pomocí automobilu	Sýrie	250+	83
2013	3.3.2013	bombový útok pomocí automobilu	Pákistán (Karáčí)	180	48
2013	15.4.2013	bombový útok	Spojené státy americké (Boston)	264	5
2013	22.5.2013	pomocí nože	Velká Británie (Londýn)	0	1
2013	18.6.2013	sebevražedný	Pákistán	60+	28

		bombový útok			
2013	29.7.2013	bombový útok pomocí automobilu	Irák (Bagdád)	176	36+
2013	8.8.2013	bombový útok pomocí automobilu	Irák (Bagdád)	78	32+
2013	8.8.2013	sebevražedný bombový útok	Pákistán (Quetta)	50	37+
2013	15.8.2013	bombový útok	Libanon	200+	20+
2013	7.9.2013	bombový útok pomocí automobilu	Somálsko (Mogadišo)	50	30
2013	21.9.2013	pomocí granátů, pomocí zbraní	Kěňa (Nairobi)	100	68
2013	24.9.2013	sebevražedný bombový útok	Pákistán (Peshawar)	100	85
2013	20.10.2013	sebevražedný bombový útok	Irák (Bagdád)	75+	50+
2013	21.10.2013	bombový útok pomocí automobilu	Rusko (Volgograd)	36	8
2013	5.12.2013	sebevražedný bombový útok pomocí automobilu	Jemen (Sana'a)	200+	56
2013	30.12.2013	sebevražedný bombový útok	Rusko (Volgograd)	72	41
2014	14.1.2014	sebevražedný bombový útok	Nigérie (Maiduguri)	50	30
2014	15.1.2014	bombové útoky	Irák (Bagdád)	88	40
2014	17.2.2014	bombový útok pomocí automobilu	Irák (Bagdád)	66	23
2014	1.3.2014	pomocí nože (nožů)	Čína (Kunming)	113	28
2014	14.4.2014	bombové útoky	Nigérie (Abuja)	124	71
2014	24.5.2014	pomocí zbraní	Belgie (Brusel)	0	4
2014	4.7.2014	pomocí zbraní (sestřelení letadla)	Ukrajina	0	298
2014	8.7.2014	sebevražedný bombový útok	Afghánistán (Qalandar Khil)	0	18
2014	17.7.2014	pomocí zbraní (sestřelení letadla)	Ukrajina (Hrabov)	0	298
2014	9.10.2014	sebevražedný bombový útok	Jemen (Sana'a)	75	47
2014	22.10.2014	pomocí zbraní	Spojené státy americké (Ottawa)	1	1
2014	2.11.2014	bombový útok pomocí automobilu	Irák (Bagdád)	67	28
2014	16.12.2014	pomocí zbraní	Pákistán (Pěšávar)	114	144
2015	7.1.2015	pomocí zbraní	Fracie (Paříž)	10	12
2015	15.2.2015	pomocí zbraní	Dánsko (Kodaň)	5	3
2015	20.3.2015	sebevražedný bombový útok	Jemen (Sana'a)	351	142

2015	2.4.2015	pomocí zbraní	Keňa (Garissa)	79+	148
2015	21.8.2015	pomocí zbraní	Francie (Oignies)	3	0
2015	10.10.2015	sebevražedný bombový útok	Turecko (Ankara)	508	109
2015	12.11.2015	sebevražedný bombový útok	Libanon (Bejrút)	200+	43+
2015	13.11.2015	pomocí zbraní	Francie (Paříž)	350+	129
2015	2.12.2015	pomocí zbraní	Spojené státy americké (San Bernardino)	23	14
2016	12.1.2016	bombový útok	Turecko (Istanbul)	15	10
2016	17.2.2016	sebevražedný bombový útok	Turecko (Ankara)	61	29
2016	21.2.2016	sebevražedný bombový útok	Sýrie	180	134
2016	13.3.2016	bombový útok	Turecko (Ankara)	120	37
2016	22.3.2016	sebevražedný bombový útok	Belgie (Brusel)	340	32
2016	27.4.2016	sebevražedný bombový útok	Turecko (Bursa)	13	1
2016	7.6.2016	sebevražedný bombový útok	Turecko (Istanbul)	36	11
2016	12.6.2016	pomocí zbraní	Spojené státy americké (Orlando)	53	49
2016	28.6.2016	sebevražedný bombový útok	Turecko (Istanbul)	239	45
2016	3.7.2016	bombové útoky	Irák (Bagdád)	246+	346+
2016	14.7.2016	pomocí automobilu, pomocí zbraní	Francie (Nice)	400+	86
2016	18.8.2016	bombové útoky	Turecko	224	11
2016	24.11.2016	bombový útok pomocí automobilu (nákladní)	Irák (Hillah)	95	125
2016	19.12.2016	pomocí automobilu	Německo (Berlín)	48	12
2017	8.1.2017	pomocí automobilu	Izrael (Jeruzalém)	14	4
2017	22.3.2017	pomocí automobilu	Velká Británie (Londýn)	50	5
2017	3.4.2017	bombový útok	Rusko (Petrohrad)	64	16
2017	7.4.2017	pomocí automobilu	Švédsko (Stockholm)	15	5
2017	20.5.2017	pomocí zbraní	Libye	100+	140+
2017	22.5.2017	sebevražedný bombový útok	Velká Británie (Manchester)	116	22
2017	3.6.2017	pomocí automobilu, pomocí nože	Velká Británie (Londýn)	48	8
2017	19.6.2017	pomocí automobilu	Velká Británie (Londýn)	10	1
2017	20.6.2017	bombový útok	Belgie (Brusel)	0	1
2017	14.7.2017	pomocí nože	Egypt (Hurghada)	4	2
2017	18.8.2017	bombový útok,	Španělsko (Barcelona)	154	16

		pomocí automobilu, pomocí nože, pomocí sekery,			
2017	15.9.2017	bombový útok	Velká Británie (Fulham)	30	0
2017	14.10.2017	sebevražedný bombový útok pomocí automobilu (nákladní)	Somálsko (Mogadišo)	316	587
2017	24.11.2017	pomocí zbraní, bombový útok	Egypt (Bir al-Abed)	122+	311+
2018	27.1.2018	sebevražedný bombový útok pomocí automobilu (sanitka)	Afghánistán (Kábul)	235	103
2018	23.3.2018	pomocí automobilu, pomocí zbraně, pomocí nože	Francie (Carcassonne, Trèbes)	4	4
2018	13.7.2018	sebevražedný bombový útok	Pákistán (Mastung)	186	149
2018	25.7.2018	sebevražedný bombový útok	Sýrie	180	258
2018	5.8.2018	sebevražedný bombový útok	Afghánistán (Čáríkár)	3	3
2018	18.11.2018	pomocí zbraní	Nigérie (Borno State)	153	118
2018	11.12.2018	pomocí zbraně	Francie (Štrasburk)	11	5
2019	16.1.2019	bombový útok, pomocí automobilu, pomocí zbraně	Keňa (Nairobi)	mnoho	15+
2019	21.1.2019	sebevražedný bombový útok pomocí automobilu	Afghánistán (Maidan Shar)	58	36
2019	15.3.2019	pomocí zbraní	Nový Zéland (Christchurchi)	50	51
2019	23.3.2019	pomocí zbraní	Mali (Bankass)	70+	160
2019	21.4.2019	bombové útoky	Srí Lanca	500+	259
2019	24.5.2019	bombový útok	Francie (Lyon)	13	0
2019	9.10.2019	pomocí zbraně, pomocí automobilu	Německo (Halle)	1	2
2019	10.12.2019	pomocí zbraně	Česká republika (Ostrava)	2	7
2020	18.1.2020	pomocí dronu, pomocí raket	Jemen (Ma'rib)	148	116
2020	19.2.2020	pomocí zbraně	Německo (Hanau)	6	9